

رَمِينِ سَرِ رِه رُوشِنِ هَكُنن،^{۱۸} وَ رُوزِ وَ شُويِه سَرِ سَلْطَنَتِ هَكُنن وَ رُوشِنايِي رِه تاريكي يِه جِي سيفا هَكُنن. وَ خُدا بَدِييِه كِه خُجِير. ^{۱۹} شُو هَبَا، وَ صُب بَرَسِيِه، چهارمِين رُوز.

^{۲۰} وَ خُدا باگوتِه: «اَوُنِيشانِ جانُورانِ جِي پُر هَبون وَ پَرِنِدِه شانِ رَمِينِ سَرِ اَسِمَانِ مِينِ پَرِ بَكِشِن.» ^{۲۱} پَس خُدا دَرِيايِ گُتِه موجوداتِ وَ تمامِ جانُوراني كِه تِكَنِ خاردَنِ وَ اُويِه مِينِ زَنديگي كانه بان رِه طَبِقِ اوشانِه جنس، وَ تمامِ بالدارِ پَرِنِدِه شانِ رِه طَبِقِ اوشانِه جنس بساتِه. وَ خُدا بَدِييِه كِه خُجِير. ^{۲۲} خُدا اوشانِه بَرِگَتِ هَدَه وَ باگوتِه: «زادِ وَ وُلْدِ هَكُنيدِ وَ زيادِ هَبِينِ وَ دَرِيائِيشانِ اُو رِه پُر هَكُنيدِ وَ پَرِنِدِه شانِ هَمِ رَمِينِ سَرِ زيادِ هَبون.» ^{۲۳} شُو هَبَا، وَ صُب بَرَسِيِه، پَنجَمِين رُوز.

^{۲۴} وَ خُدا باگوتِه: «رَمِينِ هَمِه جورِ جانُورِ طَبِقِ اوشانِه جنسِ به وجودِ بيارِه، اَهلي حيوانانِ وَ خَرَنديگانِ وَ وَحْشِي حيوانانِ طَبِقِ اوشانِه جنس، رَمِينِ سَرِ» وَ هَمِينجورِ هَبَا. ^{۲۵} پَس خُدا وَحْشِي حيواناني كِه رَمِينِ سَرِ دَبانِ رِه طَبِقِ اوشانِه جنس، اَهلي حيوانانِ رِه طَبِقِ اوشانِه جنس، تمامِ خُشكي يِه سَرِ خَرَنديگانِ رِه طَبِقِ اوشانِه جنس بساتِه. وَ خُدا بَدِييِه كِه خُجِير.

^{۲۶} اِيما خُدا باگوتِه: «بِينِينِ اَدَمِ اَمِييِ شِكْلِ وَ اَمِييِ مِثانِ بَسازِيمِ، بَنِي اُونِ دَرِيايِ ماهيانِ وَ اَسِمَانِ پَرِنِدِه شانِ وَ اَهلي حيوانانِ وَ تمامِ زمينِ وَ تمامِ خَرَنديگاني كِه رَمِينِ سَرِ دَرِنِ رِه، حُكْمِ هَكُونِه.»

^{۲۷} پَس خُدا اَدَمِ خُودِشِه شِكْلِ بَساتِه،

اونه خُدايِ شِكْلِ بَساتِه؛

اوشانِه مَرَدِ وَ زَنِ بَساتِه.

^{۲۸} وَ خُدا اوشانِه بَرِگَتِ هَدَه، وَ خُدا اوشانِه باگوتِه: «زادِ وَ وُلْدِ هَكُنِينِ وَ زيادِ هَبِينِ وَ رَمِينِ پُر هَكُنيدِ، وَ اونه سَرِ مُسَلْطِ هَبِينِ. دَرِيايِ ماهيانِ وَ اَسِمَانِ پَرِنِدِه شانِ وَ هَرِ جانُوري كِه رَمِينِ سَرِ راهِ شُونِينِ رِه، حُكْمِ هَكُنيدِ.» ^{۲۹} اِيما خُدا باگوتِه: «حالا تمامِ تُوْمِ دارِ گِياهاني كِه رَمِينِ سَرِ دَرِنِ وَ تمامِ دارشانِ كِه تُوْمِ دارِ ميوِه دارنِ رِه شِمِرِه هَدَمِ تا شِيمِي خوراكِ هَبو. ^{۳۰} تمامِ وَحْشِي حيواناني كِه رَمِينِ سَرِ دَرِنِ وَ تمامِ اَسِمَانِ پَرِنِدِه شانِ وَ تمامِ زمينِ سَرِ خَرَنديگانِ كِه جانِ دارنِ، وَ تمامِ سَبزِ وَ ايشانِه بُخاردَنِ وَ سَبِينِ شِمِرِه هَدَم.» وَ اِينجورِ هَبَا. ^{۳۱} وَ خُدا هَرِ اونچِه كِه بَساتِه با رِه بَدِييِه، خِيَلِي خُجِيرِ با. شُو هَبَا، وَ صُب بَرَسِيِه، شِشَمِين رُوز.

۱ اینجوری آسمانان و زمین بساتن و هر چی اوشانه مین دبا، تمام هبا. ۲ و خُدا هفتمین روز، خودشه کاران تمام هگریده، پس اون هفتمین روز، خودشه تمام کاران جی دس بکشیه و استراحت هگریده. ۳ و خُدا هفتمین روز ره برگت هده و اونه مقدس هگریده، چونکه اون روز مین خودشه تمام کاران جی که خُدا بساته با دس بکشیه و استراحت هگریده. ۴ ایشان آسمانان و زمین تاریخچه با موقه ایی که بساته هبان.

آدم و حوايه بساتن

موقه ایی که یهوه خُدا آسمانان و زمین بساته ۵ هیچ دار یا واشی هله زمین سر دنیا و هیچ گیاهی هنوز به وجود نومه با، چون یهوه خُدا هنوز وارش زمین سر نوارانده با و آدم دنیا تا زمین ره بکاره، ۶ و او زمین جی بیرون هبا و تمام زمین ره سیراب کانبا. ۷ ایما یهوه خُدا، آدم زمین خاک جی شکل هده و بساته، اون دماغ مین زندگی به روح فوت هگریده و آدم موجودی زنده هبا. ۸ و یهوه خُدا ایبا باغ شرق طرف، عدن مین بساته و آدمی که بساته با ره اوچه بنه. ۹ و یهوه خُدا همه جور قشنگ و خوش خُراک دار زمین سر به وجود بیارده. دار زندگی باغ وسط دبا، و همینجور دار بشناسین خوب و بد. ۱۰ ایبا روخانه عدن جی بیرون هبه با تا باغ او هده و از اوچه به چهار شاخه تخسیم بونه با. ۱۱ اولین روخانه یه اسم فیشون که تمام حویله منطقه که اوچه طلا دره ره، دور زنه. ۱۲ اون ملک طلا خجیر، و اوچه عطر خوش بو و سنگ عقیق وجود داره. ۱۳ دومین روخانه یه اسم جیحون که تمام کوش منطقه ره دور زنه. ۱۴ سومین روخانه یه اسم بجلیه که آشور شرق طرف گذرینه، و چهارمین روخانه فرات.

۱۵ یهوه خُدا آدم بگیته و اونه عدن باغ مین بنه تا اوچه کار هکونه و اوچه یه کار برسه. ۱۶ و یهوه خُدا آدم دستور هده و باگوته: «تو تانی این باغ دار هر گدام میوه ره بخاری، ۱۷ ولی دار بشناسین خوب و بد میوه یه جی نخار، چون روزی که اونه جی بخاری مطمئن هبو میرنی.» ۱۸ یهوه خُدا باگوته: «خوب نیه آدم تنها هبو، پس اونه وسین ایبا خجیر یاور سازنم.» ۱۹ یهوه خُدا تمام صحرای وحشی حیوانان و آسمان پرنده شانه که خاک جی بساته با ره آدم و رجه بیارده تا بینه آدم چه اسمی اوشانه سر ننه، و هر اونچه که آدم هر موجود زنده یه سر بنه، همون اونه اسم هبا. ۲۰ آدم تمام اهلی حیوانان و آسمان پرنده شان و تمام صحرای وحشی حیوانان سر اسم بنه؛ ولی ایبا خجیر یاور آدم وسین پیدا نبا. ۲۱ پس یهوه خُدا آدم ایبا گته خواب مین برده و در همون موقه که آدم خاته با

ايتا اونه تڪِ خاش ره بگيته و اونه جا ره گوشتِ همَره پُر هَگَرده. ^{۲۲} ايما يَهُوه
خُدا آز همون تڪِ خاشيِ كه آدم جي بِيتهِ با ايتا زَن بساته و اونه آدم ور بيارده.
^{۲۳} آدم باگوته:

«اينه»

خاشي مي خاشي جي،
وَ گوشتي مي گوشتِ جي؛
اونه اسم زنا هَبو،

چون مردای جي بگيته هبا.»

^{۲۴} اينه وسين، مرد خودشه پير و ماره جي سيفا بونه و خودشه زناره چسبئه.
وَ په تَن بوئن. ^{۲۵} آدم و اونه زنا هر دُتا لُخت بان و شرم نداشتن.

۳

آدم گناه

۱ مار تمام صحراي وَحشي حيوانان جي كه يَهُوه خُدا بساته با، زرنگتر با.
اون زناره باگوته: «واقعا خُدا باگوته اين باغِ دارشان هيچ گُدام ميوه ره
نُخارين؟» ^۲ زنا مار باگوته: «باغ دار ميوه يه جي خارنيم، ^۳ ولى خُدا باگوته،
”اون داري كه باغ وَسَط دَره اونه ميوه يه جي نُخارين و اونه دس نَزنين، نَكْنِه
بميرين.“» ^۴ ولى مار زناره باگوته: «مُطْمَئِن هَبين، نَميرنين. ^۵ چون خُدا دانه
روزي كه اونه جي بُخارين، شيمي چشم وا بونه و خُداي مِثان بونيد و خُوب و
بَدِ اِشناسينين.» ^۶ وَختي زنا بدييه اون دار ميوه خوش خوراك و قشنگ، وَ اونه
دانايي ره زياد كانه، پس اون دار ميوه يه جي بگيته و بُخارده و خودشه مردای
كه اونه همَره دبا ره هَدَه، اون هم بُخارده. ^۷ ايما هر دُتايه چشم وا هبا و بَقَهَمَسَن
كه لُختن؛ پَس اَنجِير وَ لَگِ بَهَم بَدوتن و خوشتره اُننگ دُرس هَگَردن.

^۸ وَ يَهُوه خُداي صِدا ره پَشَنوسَن كه روز خُنكي يه مِين باغ مِين راه شونه با،
آدم و اونه زنا خوشتره يَهُوه خُداي جي باغ دار مِين قايم هَگَردن. ^۹ ولى يَهُوه
خُدا آدم دوخانيسه باگوته: «كوجه دَرى؟» ^{۱۰} باگوته: «تى صِداره باغ مِين
پَشَنوسَم و بَتِرَسيم، چونكه لُختم، اينه وسين خوشتره قايم هَگَردم.» ^{۱۱} يَهُوه خُدا
باگوته: «كى تره باگوته كه لُختي؟ اون دار ميوه يه جي كه تره دَسْتور هَدَم اونه
جي نُخارى، بُخاردى؟» ^{۱۲} آدم باگوته: «اين زنا كه تو مَره هَدِي تَا مى همَره
دَبُو، او، اون دار ميوه يه جي مَره هَدَه وَ مَن بُخاردم.»

^{۱۳} ايما يَهُوه خُدا زناره باگوته: «اين چه كاري با هَگَردى؟» زنا باگوته: «مار
مَره گول بَرَه وَ مَن بُخاردم.»

٤ يَهُوهُ خُدا مار باڳوته: «چون اين كار هُگُردِي، تمام آهلي حيوانان و تمام صَحرايه وَحشي حيوانان جي مَلعون تَري! تي خيڪِ سَر كِرش خارني و تا عُمَر داري خاك خارني. ٥ تو و زَن مِين، وَ تي نسل و زَن نسلِ مِين، دُشَمَنِي نَنَم؛ اون تي سَر كُوبِنِه و تو اونه لِنِگِ بوزِي ره زَنِي.»

٦ وَ زَن باڳوته: «تي بَزاسَن دَرِدِ خِيَلِي زياد كانم، دَرِدِ هَمَرَه وَچِه هارني. اشتياق داري تي مَرَداي يه سَر مُسَلَط هِيي، و لي اون تِرِه دَسْتور دَنَه.»

٧ وَ آدَم باڳوته: «چون تي زنايه گَبِ گوش هُگُردِي و آزون داري كه تِرِه دَسْتور هَدَم اونه جي نُخاري بُوخاردي، تي خاَطِرِي زَمِين مَلعون هَبا؛ تمام تي عُمَر رَنج و رَحْمَتِ هَمَرَه كار كاني. ٨ تي وَسِين زَمِين جي تيف و لَمَبَسِ سَر كُثِينِه، وَ صَحراي گِياهان جي خارني. ٩ تمام تي عُمَر تي پيشاني يه عَرَقِ هَمَرَه نان خارني، تا موقِه ابي كه به خاك وَگِردي. چونكه اونه جي بساته هَبِيي چونكه تو خاك جي بساته هَبِيي و باز هَم به خاك وَگِردي.»

١٠ وَ لي آدَم خُودشه زنايه اِسْمِ ”حَوا“ بَنَه، چون اون تمام زنده آدَمَان مَآر.

١١ يَهُوهُ خُدا آدَم و اونه زنايه وَسِين ايتا پيرَن پوسِ جي بساته و اوشانه بِيوشانِدِه.

١٢ وَ يَهُوهُ خُدا باڳوته: «حالا آدَم ايتا آمِيي مِثان هَبا كه خُوب و بَد اِشناسِينِه.

نُكُيَه خُودشه دَسِ دِراز هُكونه و زندگي يه دار ميوه ره هُگِرِه و بُوخاره و تا اَبَد

زنده بُمَانه.» ١٣ پَس يَهُوهُ خُدا آدَم عَدَن باغ جي بيرون هُگِرِه تا در هُمون زَمِين

سَر كه اونه جي بساته هَبا با كار هُكونه. ١٤ پَس آدَم بيرون هُگِرِه، وَ عَدَن باغ

شَرَقِ طَرَفِ گُروبي فرشته شانه بَنَه، وَ شَمشِيرِي كه تَش مِثان هَر طَرَف

چَرخَسِيَه، تا زندگي يه دار راه ره نِگهباني هَدِن.

4

قائِن و هابيل

١ آدَم خُودشه زنايه هَمَرَه هَمبَسَتَر هَبا و اون شَكمدار هَبا، قائِن دُنيا بيارِدِه،

حَوا باڳوته: «خُداوندِ كُمَكِه هَمَرَه ايتا آدَم ره دُنيا بيارِدَم.» ٢ وَ يَدَفِه ديگه، اونه

آدَم هابيل دُنيا بيارِدِه. هابيل گَالَش و قائِن كِشاوَرز با. ٣ چَنَد وَخَت ديگه، قائِن

خُودشه زَمِين مَحصولِ خُداوندِ وَسِين هَدِيَه بيارِدِه. ٤ وَ هابيل خُودشه گَلِه يه

أولِين وَرَه خُجِيرِ تَرِين گوشتِ جي خُداوندِ وَسِين هَدِيَه بيارِدِه. خُداوندِ هابيل و

اونه هَدِيَه ره قَبول هُگِرِه، ٥ وَ لي قائِن و اونه هَدِيَه ره قَبول نُكِرِه. پَس قائِن

خِيَلِي عَصَباني هَبا و آخَم هُگِرِه. ٦ ايما خُداوندِ قائِن باڳوته: «چيه وَسِين

عَصَباني هَبِيي و آخَم هُگِردي؟ ٧ اگه اونچِه كه دُرسِيَه ره اَنجام هَدِي قَبول نَبُونِي؟

وَ لي اگه اونچِه كه دُرسِه ره اَنجام نَدِي، بَدان كه گُناه تي گَمِين نِشِتيَه و اِشتياق

دَره تی سَر مُسَلَط هَبو، وَلی تو باید اونه سَر مُسَلَط هَبی.»

^۸قائِن خودشه آداس هابیلِ باگوته: «بیه زَمینِ سَر بیشیم.» وَختی صَحراپه مینِ دَبانِ قائِنِ خودشه آداس هابیلِ حَمِلِه هَکُردِه و اونه بَکوشِته. ^۹ایما خُداوندِ قائِنِ باگوته: «تی آداس هابیلِ کوجِه دَره؟» باگوته: «دِنائُم؛ مَگِه مَن می آداسِه نِگهبانم؟» ^{۱۰}خداوندِ باگوته: «چه هَکُردی؟ تی آداسِه خونِ زَمینِ جی می ور شُول کَشینِه. ^{۱۱}آسه توزَمینِ جی مَلعونِی، هَمینِ زَمینِی که خودشه دَهَنِ وا هَکُردِه و تی آداسِه خونِی که تو بَرِیختی ره بُوخارِده. ^{۱۲}وَختی زَمینِ سَر کار هَکُنِی، دِ زَمینِ خودشه مَحصولِ تِرِه نَدَنِه. وَ تو زَمینِ سَر فراری و سَرگردانِ بونی.» ^{۱۳}قائِنِ خُداوندِ باگوته: «می مُجازاتِ گُت تَر آز اونیِه که بِنْتَم نَحْمَلِ هَکُنم. ^{۱۴}امروز زَمینِ جی مَرِه بیرونِ هَکُردی و تی حُضورِ جی قایمِ بوئم. پَس دُنیايِ مینِ فراری و سَرگردانِ بوئم و هر کی مَرِه پیداهکونه، مَرِه کَشینِه.» ^{۱۵}ایما خُداوندِ اونه باگوته: «نه اینجور نَبونه، هر کی قائِنِ بَکوشِه، اِنقَامِی که اونه جی بَگیتِه بونه هَفَتِ بَرابَرِ بیشَتَر. وَ خُداوندِ قائِنِ سَر ایتا نِشانِه بَنَه تا آگِه گسی اونه پیداهکونه، اونه نَکوشِه. ^{۱۶}پَس قائِنِ خُداوندِ حُضورِ جی بیرونِ بَشَه و نوَدِ مَنطِقِه یِه مینِ که عَدَنِ شَرَقِ طَرَفِ با مُستَقَرِ هَبا.

^{۱۷}قائِنِ خودشه زَنایِه هَمَرِه هَمبَسَتَرِ هَبا و اون زنا شکمدارِ هَبا و خَنوخِ دنیا بیارِده. ایما قائِنِ ایتا شَهرِ بَساتِه و خودشه ریکايِ اِسْم، خَنوخِ اون شَهرِ سَر بَنَه. ^{۱۸}وَ خَنوخِ، عیرادِ پیرِ با، وَ عیرادِ مَحویائیلِ پیرِ، وَ مَحویائیلِ، مَتوشائیلِ پیرِ، وَ مَتوشائیلِ، لَمکِ پیرِ با. ^{۱۹}لَمکِ دُتا زَن بَیَرِده، ایتا یِه اِسْمِ عَادَه با و ایتا دِیگَرِ اِسْمِ ظَلَه. ^{۲۰}عَادَه، یابالِ دُنیا بیارِده؛ چادِرِ نِشینی و مالِ داریِ یابالِ جی شروعِ هَبا. ^{۲۱}اونه آداسِه اِسْمِ یوبالِ با؛ بَرَبَطِ وَ نِی نَوازیِ یوبالِ جی شروعِ هَبا. ^{۲۲}ظَلَه، توبالِ قائِنِ رِه هَم دنیا بیاره، اون کسی با که همه جورِ مَفَرَقِ و آهینی وَسیلِه رِه بَساتِه. توبالِ قائِنِ خَاخِرِ اِسْم، نَعَمَه با.

^{۲۳}لَمکِ خودشه زَناکانِه باگوته:

«ای عَادَه، ای ظَلَه، می گَبِ گوشِ هَدینِ،

ای لَمکِ زَناکانِ می گَبِ بِشَنُئینِ.

جَوانی که مَرِه بَرَه و

زَخمی هَکُردِه رِه بَکوشَتَم،

^{۲۴}آگِه قائِنِ وَسینِ بایدِ هَفَتِ بَرابَرِ اِنقَامِ بَگیتِه هَبو،

پَس لَمکِ وَسینِ هَفَتادِ و هَفَتِ بَرابَرِ.»

^{۲۵}وَ آدمِ پَدَفِه دِیگِه خودشه زَنایِه هَمَرِه هَمبَسَتَرِ هَبا و اون، ایتا ریکا دُنیا

بیارِده، وَ اونه اِسْمِ شِیثِ بَنَه و باگوته: «خُدا هابیلِ جا که قائِنِ اونه بَکوشِته، ایتا

دیگه نسل مره هده»^{۲۶} شیث و سین هم ایتا ریکا دُنیا بوما، اونه اسم انوش بَنه. همون دوره با که مر دم خدانو کفر باگوئن شروع هگردن.

۵

از آدم تا نوح

۱ ایشان آدم نسلین. اون روز که خدا آدم خلق هگرده، اونه خدایه مِثان بساته.
۲ خدا اوشانه زنا مردای خلق هگرده و اوشانه برگت هده، و اون روزی که اوشانه خلق هگرده، اوشانه اسم بَشَر بَنه.

۳ آدم صد و سی ساله با که ایتا ریکا خودشه مِثان و خودشه شکل بیارده، و اونه اسم شیث بَنه.^۴ و آدم بعد از اینکه شیث دُنیا بوما، هشتصد سال دیگه زندگی هگرده و ریکا هاو کیجاهان دیگری هم بیارده.^۵ آدم کلاً نهصد و سی سال زندگی هگرده و بمرده.

۴ شیث صد و پنج ساله با که انوش دُنیا بوما.^۷ شیث بعد از اینکه انوش دُنیا بوما، هشتصد و هفت سال دیگه زندگی هگرده و ریک ریکا و کیجاهایه دیگری هم بیارده.^۸ شیث کُلن نهصد و دوازده سال زندگی هگرده و بمرده.

۹ انوش نود سال با که قینان دُنیا بوما.^{۱۰} انوش بعد از اینکه قینان دُنیا بوما، هشتصد و پونزده سال دیگه زندگی هگرده و ریک ریکا و کیجاهایه دیگری هم بیارده.^{۱۱} انوش کُلن، نهصد و پنج سال زندگی هگرده و بمرده.

۱۲ قینان هفتاد سال با که مهلائیل دُنیا بوما.^{۱۳} قینان بعد از اینکه مهلائیل دُنیا بوما، هشتصد و چهل سال دیگه زندگی هگرده و ریک ریکا و کیجاهایه دیگری هم بیارده.^{۱۴} قینان کُلن، نهصد و ده سال زندگی هگرده و بمرده.

۱۵ مهلائیل شصت و پنج سال با که یارد دُنیا بوما.^{۱۶} مهلائیل بعد از اینکه یارد دُنیا بوما، هشتصد و سی سال دیگه زندگی هگرده و ریک ریکا و کیجاهایه دیگری هم بیارده.^{۱۷} مهلائیل کُلن، هشتصد و نود و پنج سال زندگی هگرده و بمرده.

۱۸ یارد صد و شصت و دو سال با که خنوخ دُنیا بوما.^{۱۹} یارد بعد از اینکه خنوخ دُنیا بوما هشتصد سال دیگه زندگی هگرده و ریک ریکا و کیجاهایه دیگری هم بیارده.^{۲۰} یارد کُلن، نهصد و شصت و دو سال زندگی هگرده و بمرده.

۲۱ خنوخ شصت و پنج سال با که متوشالح دُنیا بوما.^{۲۲} خنوخ بعد از اینکه متوشالح دُنیا بوما، سیصد سال خدای همزه راه شونه با و ریک ریکا و کیجاهایه دیگری هم بیارده.^{۲۳} خنوخ کُلن، سیصد و شصت و پنج سال زندگی

هَکَرِدِه. ^{۲۴} خَنُوخ خُدایِ هَمَرَه راه شونه با و دِ هیچ گس اونه نَدیه چون خُدا اونه خودشه وَرجه بَیرده.

^{۲۵} مَتوشالِح صد و هشتاد و هفت سال با که لَمِک دُنیا بوما. ^{۲۶} مَتوشالِح بعد از اینکه لَمِک دُنیا بوما، هفتصد و هشتاد و دو سال دیگه زندگی هَکَرِدِه و ریک ریکا و کیجاهایه دیگری هم بیارده. ^{۲۷} مَتوشالِح کُلن، نهصد و شصت و نه سال زندگی هَکَرِدِه و بَیرده.

^{۲۸} لَمِک صد و هشتاد و دو سال با که اونه ریکا دُنیا بوما و ^{۲۹} اونه اسم نوح بَنه و باگوته: «این ریکا اَمَره سخته کار جی زَمین سر که خُداوند لعنت هَکَرِدِه راحَت کانه.» ^{۳۰} لَمِک بعد از اینکه نوح دُنیا بوما، پونصد و نود و پنج سال دیگه زندگی هَکَرِدِه و ریک ریکا و کیجاهایه دیگری هم بیارده. ^{۳۱} لَمِک کُلن، هفتصد و هفتاد و هفت سال زندگی هَکَرِدِه و بَیرده.

^{۳۲} نوح پونصد سال با که سام و حام و یافث دُنیا بومن.

۶

لاه

اَوختی که اَدَمِشان زَمین سر زیاد هَبان و کیجاشان دُنیا بومن، ^۲ خُدای ریکاشان بدیین که اَدَمِشان کیجاشان قَشَنگن، هر گُدام که اِنْتخاب کانه بان برنه بان. ^۳ ایما خداوند باگوته: «می روح هَمَش اَدَمی یه مین نَماندنه، چونکه اون موجودیه که میرنه: اونه عُمَر صد و بیست سال بونه.» ^۴ اون روزگار مین و بعد از اون، غول پیکران زَمین سر دَبان، موقه ایی که خُدای ریکاشان اَدَمان کیجاشان هَمَره هَمبَسَنر هَبان، و اوشان، اوشان و سین و چه بیارین. اوشان اولارسالان پهلوانان بان که اَدَمای معروفی هَبان.

^۵ و خداوند بدییه اَدَمی یه گُناه زَمین سر زیاد و اوشانه دل فکر هَمَش بدی یه و سین هیسه؛ ^۶ و خداوند از اینکه اَدَم زَمین سر بساته، پَشیمان هَبا و اونه دل غم و غُصّه یه جی پُر هَبا. ^۷ پس خداوند باگوته: «اَدَمی که خَلق هَکَرِدِم ره زَمین جی نیست کاتم، اَدَم و اهلی حیوانان و خَرَندگان و اَسِمان پَرنده شان ره، چونکه اوشانه بسائن جی پَشیمان هَبا.» ^۸ ولی نوح مورد اَطْف خداوند قَرار بیته.

^۹ ایشان نوح نَسَلین. نوح صالح مَرَدای با و خودشه دوره یه مین بی عیب با. نوح خُدای هَمَره راه شونه با. ^{۱۰} نوح سه تا ریکا داشته: سام و حام و یافث.

^{۱۱} ولی زَمین خُدای نَظَر پُر از فساد و ظَلَم و خونریزی هَبا با. ^{۱۲} و خُدا بدییه که زَمین فاسد هَبا، چونکه تمام اَدَمان فساد راه پیش بیته بان. ^{۱۳} پس خُدا نوح باگوته: «تصمیم بیتم تمام این اَدَمان از بین بَیرم، چون زَمین ظَلَم و خونریزی

یہ جی پُر ھُکْرَدَن. اَسَبہ مَن اوشانہ زَمین ھَمَرہ از بِن بَرَنَم. ^{۱۴} پَس تی وَسین ایتا گشتی سُوَر چویی ھَمَرہ پَساز و چن تا اُتاق اونہ مین دُرَس ھُکُن و اونہ مین و ڍرگا رَہ قیرگونی ھُکُن. ^{۱۵} اُونہ اینجور پَساز: گشتی یہ ڍراز ا صد و پنجاہ مِتر و اونہ گُشادی بیست و پنج مِتر و اونہ بِلندی پونزدہ مِتر ھَبو. ^{۱۶} گشتی یہ وَسین نیم مِتر پائین تَر از سَخَف ایتا پنجرہ روشنایی وَسین بَگیر، گشتی یہ کِنار طرف ڍر بَگیر و اونہ مین رَہ سِبہ طَبِقہ پَساز. ^{۱۷} چون اَسَبہ مَن زَمین سَر لاه رَساندَنم تا ھر موجود زندہ ائی کہ اَسِمَان جیر نَفَس گَشِنہ رَہ از بِن بَرَم. ھر چی زَمین سَر ڍرہ، میرنہ. ^{۱۸} وَلی می عَہد تی ھَمَرہ دَبِنَدَنم کہ تو و تی ریکاشان و تی زنا و تی عروسان تی ھَمَرہ گشتی یہ مین ھَنَن. ^{۱۹} تمام جائوران جی، ھر موجودی کہ زندہ ھیسہ، ھر گُدام جی ایتا جُفت گشتی یہ مین بَر تا اوشانہ تی ھَمَرہ زندہ ڍداری. نَر و مادہ ھَبون. ^{۲۰} پَرندہ شانہ جی طَبِق اوشانہ چِنس، حیوانان جی طَبِق اوشانہ چِنس، و تمام زَمین خَرندہ شانہ جی طَبِق اوشانہ چِنس، ھر گُدامہ جی ایتا جُفت تی وَر جہ ھَنَن تا اوشانہ زندہ ڍداری. ^{۲۱} ھَمینجور ھَم ھمہ جور خوراک تی وَسین و اوشان وَسین بَگیر و اَمبار ھُکُن.» ^{۲۲} پَس نوح ھَمینجور ھُکْرِدہ؛ او ھر چہ کہ خُدا اونہ دَسْتور ھَدَہ با رَہ، اَنجام ھَدَہ.

۷

^۱ ایما خداوند نوح باگوتہ: «تو و تی خانوادہ گشتی یہ مین بیشین، چون این نسل مین فقط ترہ صالح بدیم.» ^۲ تمام حلالِ اہلی حیوانان جی، ھَفَت جفت، نَر و مادہ، و حرامِ اہلی حیوانان جی، ایتا جُفت، نَر و مادہ، تی ھَمَرہ بَگیر. ^۳ و ھَم اَسِمَان پَرندہ شانہ جی ھَفَت جُفت، نَر و مادہ بَگیر، تا اوشان نسل رَہ تمام زَمین سَر زندہ ڍداری. ^۴ چون بَعَد از ھَفَت روز، مَن چَہل روز و چَہل شو زَمین سَر وارش واراندَنم و ھر موجودی کہ پَسائِم رَہ زَمین جی نیست کائِم.» ^۵ و نوح ھر چی کہ خداوند اونہ دَسْتور ھَدَہ با رَہ، اَنجام ھَدَہ.

^۶ نوح شِشصد سال داشتہ کہ زَمین رَہ لاه بَیتہ؛ ^۷ نوح خودشہ ریکاشان و زنا و عروسان ھَمَرہ گشتی یہ مین بَشَن تا سیل جی ڍر امان ھَبون. ^۸ حلالِ اہلی حیوانان و حرامِ اہلی حیوانان، پَرندہ شان و تمام زَمین سَر خَرنیگان، ^۹ جُفت جُفت، نَر و مادہ، ھَمونجور کہ خُدا نوح دَسْتور ھَدَہ با، نوح وَر جہ گشتی یہ مین بومَن. ^{۱۰} بَعَد از ھَفَت روز، زَمین رَہ لاه بَیتہ.

^{۱۱} وختی نوح شِشصد سال داشتہ، دُو مین ماہہ ھَفَدَھمین روز، آرہ، ھمون روز، تمام گتہ چِشمہ شان زَمین جیر جی فُوران ھُکْرِدہ و اَسِمَان پنجرہ شان وا ھَبان. ^{۱۲} و چَہل روز و چَہل شو زَمین سَر وارش پبارسہ. ^{۱۳} ڍر ھمون روز،

نوح و اونه ریکاشان سام و حام و یافث و نوح زنا و اونه سه تا عروسان گشتی
 یه مین بَشَن،^{۱۴} و تمام وحشی حیوانان، طَبِق اوشانه جنس، و تمام اهلی
 حیوانان، طَبِق اوشانه جنس، و تمام زمین سر خَزَنِدگان، طَبِق اوشانه جنس، و
 تمام پرنده شان، طَبِق اوشانه جنس، تمام کِرِکشان و تمام بالداران هم اوشانه
 همَره گشتی یه مین بَشَن.^{۱۵} پس هر موجود زنده ایی که نَفَس گشینه با، جُفت
 جُفت، نوح و رجه گشتی یه مین بومَن.^{۱۶} و اوشانیکه دلِه بَشَن، همونجور که
 خُدا نوح دَسْتور هدَه با، هر موجود زنده یه جی نَر و مادِه اوچه دَبان. ایما
 خداوند گشتی یه دَر اونه ره دَبِسِه.

^{۱۷} چهل روز زمین سر لاه بوما و او زیاد هبا با جوریکه گشتی زمین جی بُلند
 هبا.^{۱۸} گم گم او اَنقَدَر جَار بوما که گشتی اویه سر راه دِکته.^{۱۹} او زمین سر
 بیشتر و بیشتر بونه با تا اینکه تمام بُلند کوهشان که آسِمَان جیر دَبان، او اوشانه
 سر هَیْتِه.^{۲۰} او هفت متر کوهشان جی سر نَر بَشَه و اوشانه سر هَیْتِه.^{۲۱} هر
 موجود زنده ایی که زمین سر تِکان خاریده، از پرنده شان بَگیر تا اهلی حیوانان
 و وحشی حیوانان و تمام زمین سر کوچ جانوران و تمام آدمان، از بین بَشَن.
^{۲۲} هر موجود زنده ایی که خُشکی یه مین دَبا و نَفَس گشینه با، بَمِردِه.^{۲۳} خداوند
 هر موجودی که زمین سر دَبا ره نیست هکرده، از آدمان بَگیر تا اهلی حیوانان
 و خَزَنِدگان و آسِمَان پرنده شان. اوشان زمین جی نیست هبان؛ فقط نوح و
 اوشانیکه اونه همَره گشتی یه مین دَبان بُمَانَسَن.^{۲۴} او صد و پنجاه روز زمین
 سر هَیْتِه با.

۸

اولی خُدا نوح و تمام وحشی حیوانان و اهلی حیوانانی که اونه همَره گشتی
 یه مین دَبان ره خودشه یاد بیاریده، و خُدا زمین سر وا بَرسانده و او بَنِیشْتِه.
^۲ زمین جیر او، و آسِمَان پنجره شان دَبِسِه هبا؛ و آسِمَان وارش بیسِه.^۳ و او
 یواش یواش زمین جی وِگَرِسِه. بعد از صد و پنجاه روز، او گم هبا با.^۴ هفتمین
 ماه از هَفْدَه مین روز مین، گشتی آرات کوه سر بَنِیشْتِه.^۵ تا دهمین ماه، او
 همینجور گم بونه با تا اینکه اولین روز دهمین ماهه مین، کوهشان تَکَالِه معلوم
 هبا.

^۶ بعد از چهل روز، نوح پنجره ایی که گشتی یه وسین بساته با ره، وا هَکَرِدِه.
^۷ ایما کِشکرت پَر هدَه. کِشکرت این طرف و اون طرف پَر گشینه با تا اینکه
 زمین خُشک هبا.^۸ ایما ایما کَفتَر پَر هدَه تا بینه او زمین سر گم هبا یا نه.^۹ ولی
 کَفتَر هیچ جاره پیدا نَکوردِه تا بَنِیشِه، و گشتی یه مین نوح و رجه وِگَرِسِه، چون

تمام زمين سر ره او بيته با. پس اون خودشه دس دراز هگرده و کفتر بيته و خودشه ورجه گشتي يه مين وگردانده. ^{۱۰} نوح هفت روز ديگه بيسا و يدفه ديگه همون کفتر پر هده. ^{۱۱} نماي سر، اون کفتر اونه ورجه وگرسنه و اين دفته اينا زيتون و لگ اونه تک دبا. پس نوح بفهمسه زمين سر او گم هبا. ^{۱۲} اون هفت روز ديگه هم بيسه و همون کفتر پر هده و کفتر د اونه ورجه ونگرسنه.

^{۱۳} وختي نوح ششصد و يک سال داشته، اولين ماهه اولين روز، زمين سر او خشک هبا. اينا نوح گشتي يه سرپوش بيته و بديهه که د زمين خشک هبا. ^{۱۴} دو مين ماهه بيست و هفتمين روز، زمين خشک هبا با. ^{۱۵} اينا خدا نوح باگوته: ^{۱۶} «تو و تي زنا و تي ريکاشان و تي عروسان گشتي يه جي بيرون بيين. ^{۱۷} تمام جانوران که تي همره درن، هر موجود زنده از پرنده شان و اهلي حيوانات و تمام خزنگاني که زمين سر درن، تي همره بيرون بيار تا زمين سر پخش هبون و دنياي مين زاد و ولد هکنن.» ^{۱۸} پس نوح خودشه ريکاشان و خودشه زنا و خودشه عروسان همره بيرون بوما. ^{۱۹} و تمام وحشي حيوانات، تمام خزنگان، تمام پرنده شان و هر چي که زمين سر تکان خارنه با، طبق اوشانه خانواده، گشتي يه جي بيرون بومن.

خداي عهد نوح همره

^{۲۰} اينا نوح خداوند وسين اينا قربانگاه بساته و هر حلال اهلي حيوانات جي و هر حلال پرنده شانه جي چنتاره بيته و تمام سوز قرباني، قربانگاه سر بنه. ^{۲۱} وختي اينا عطر خوشبو خداوند مشام برسپه، خداوند خودشه دل مين باگوته: «ديچ وخت زمين ره آدم خاطري لعنت نکانم، هر چن آدمي يه دل و تينت از وچگي بد با. و د هيچ وخت تمام جانوران از بين نبرنم، همونجور که هگردم.

«^{۲۲} تا وختي دنيا دره،

پکاشتن و برو هکوردين،

سرما و گرما،

تابستان و زمستان،

و روز و شو

هم از بين نشونه.»

^۱ اينا خدا نوح و اونه ريکاشان ره برگت هده و اوشانه باگوته: «زاد و ولد هکنيد و زياد هبين و زمين ره پر هکنيد. ^۲ شيمي ترس و هيبت تمام زمين وحشي حيوانات و تمام اسيمان پرنده شان و هر اونچه که زمين سر خزنه و تمام

درياي ماهيان سر دبو. اوشانه اختيار شمره دنم. ۳ هر موجودی که زندگی داره، شیمی خُراک . همنوجور که سبز گياهان ره شمره هدم، آسه همه چيره شمره دنم. ۴ ولی گوشتِ اونه خون همره که اونه زندگی دنه، نُخارين. ۵ حَقِيقَتَن شیمی خون تاوان که اونه مین زندگی دره ره، گیرنم: هر جانور جی اونه پس گیرنم. آدمی یه جانه تاوان اونه همنوعه دسه جی گیرنم.

« ۶ هر کی آدم خون بریزه،

اونه خون هم آدم دسه جی بریخته بونه؛

چون خُدا آدم خودشه شکل بساته.

۷ شما زاد و ولد هکنید و زیاد هبین؛ زمین سر پخش هبین و اونه پُر هکنید. «
 ۸ ایما خُدا، نوح و اونه ریکاشان ره، باگوته: ۹ «آسه من می عهد شیمی همره و بعد از شما شیمی وچه هان همره دبندنم، ۱۰ و هر جانوری که شیمی همره دبو، از پرندِه شان بگير تا اهلی حیوانان و تمام زمین جانوران، یعنی تمام اوشانه همره که گشتی یه جی بیرون بومن، این تمام زمین جانوران وسین هیسه. ۱۱ من می عهد شیمی همره دبندنم که د هیچ وخت تمام موجودات، لاه جی از بین نشون، و د هیچ وخت لاه دنیو که زمین از بین بیره.» ۱۲ و خُدا باگوته: «این عهد نشانه ایی یه که من می مین و شیمی مین و هر جانوری که شیمی همره دره و تمام نسلهای بعدی یه وسین دبندنم. ۱۳ من می رنگین گمان ابر مین بنم، و اون نشان عهد یه که من زمین همره دبسم. ۱۴ هر وخت ابرشان زمین سر پهن هکنم، و رنگین گمان ابرشان مین پیدا هبو، ۱۵ اون وخت من می عهد شیمی همره و هر موجود زنده یه همره می یاد هارنم. و اوشان د هیچ وخت لاه نبونه تا تمام موجودات از بین بیره. ۱۶ هر وخت رنگین گمان ابرشان مین پیدا هبو، اونه دبنم و اون عهد ابدی که خُدا مین و هر موجود زنده ایی که زمین سر دره ره می یاد هارنم.» ۱۷ پس خُدا نوح باگوته: «این نشان عهد یه که می مین و تمام موجودات زنده ایی که زمین سر درن همره، دبسم.»

نوح ریکاشان

۱۸ نوح ریکاشان که گشتی یه جی بیرون بومن، سام و حام و یافث بان. حام گنعان پیر با. ۱۹ ایشان نوح سه تا ریکا بان و تمام دنیای مردم ایشان جی به وجود بومن.

۲۰ نوح زمین پکاشتن شروع هکرده و ایتا انگور باغ درس هکرده. ۲۱ اون انگور باغ شراب جی بخارده و مس هبا و خوشتره خودشه خیمه یه مین لخت هکرده. ۲۲ حام، گنعان پیر، خودشه پیره لختی ره بدییه و خودشه دُتا آدش ره

خَبْرَ هَدَه. ۲۳ سام و يافث اين خَبَر بَشَنوسَن جى، قَوا رِه خوشانه دوش ديم هَدَن و پَسا پَسا خوشانه پيرِه سو بَشَن، تا خوشانه پيرِه لُختى رِه نَيَن. ايما خوشانه پيرِ اُون قَوايِ هَمَرِه بِيوشانين ۲۴ وختى نوح خودشه مَسى يه جى به هوش بوما و بَفَهَمِسِه كه كوچك ريكا اونه هَمَرِه چه هَكُرِدِ، ۲۵ باگوته:

«گنغان نَفرين بونه!

تى آداشان بَنديگان پاكار هبو.»

۲۶ و هَم باگوته:

«يهوه مُتوارك هبو، سام خُدا!

گنغان اونه پاكار هبو.

۲۷ خُدا يافثِ بَرگت هَدِه

اون سام خيمه يه مَيَن مُستَقَر هبو،

و گنغان اونه پاكار هبو.»

۲۸ نوح بعد از كولاك سيصد و پنجاه سال زيندى هَكُرِدِ. ۲۹ روزايِ زندگى

نوح كُن نهصد و پنجاه سال باهكه بَمِرِدِه.

۱۱

بابلِ برج

۱ اُون روزگار، تمام دُنيايِ مَرْدُمِ بَجورِ گَب رَنه بان، و اوشانه زبان ايتا با.
 ۲ و چون مَرْدُمِ مَشَرَقِ جى كوچِ كانه بان، شِنعارِ مَنطِقَه يه مَيَن ايتا آلوم پيدا هَكُرِدَن و اوچِه مُستَقَر هَبان. ۳ اوشان هَمديگرِ باگَنَن: «بِيئِن آجرِ بَسازيم و اوشانه خُوبِ بِيچيم.» اوشان سَنگِ جا آجر و مَلاتِ جا قيرِ بكارِ بَرنه بان. ۴ ايما باگَنَن: «بِيئِن ايتا شَهَرِ خَوِدمانِ و سِينِ بَسازيم و ايتا برجِ بَسازيم كه اونه تُك تا اَسِمانِ بَرَسِه، و ايتا اِسْمِ خَوِدمانِ و سِينِ پيدا هَكُونيم، نَكْنِه رَمينِ سَرِ پَخشِ و پَلا هَبيم.» ۵ ولى خُداوند جيرِ بوما تا شَهَرِ و برجى كه اَدَمانِ سازنه بان ره، بِيئِه. ۶ خُداوند باگوته: «حالا اوشانه قومِ يه دَسِ هَبا و هَمِه ايتا زبانه هَمَرِه گَب رَنَن و تازه اين شُرُوعِ اوشانه كارِ؛ دِ هيچِ كارى دَنِيه كه اوشان نَتَنَن اَنجامِ دَنَن. ۷ اَسِه جيرِ بيشيم و اوشانه زبانه گَب عَوَضِ هَكُنيم تا هَمديگرِ گَب نَفَهَمَن.» ۸ پَس خُداوند اوشانه اوچِه يه جى بَكِيته و تمامِ رَمينِ سَرِ پَخشِ و پَلا هَكُرِدِه و دِ شَهَرِ بَساتَن وِلِ هَكُرِدَن. ۹ اينه و سِينِ اوچِه يه اِسْمِ بابلِ بَنَن، چونكه اوچِه خُداوند تمامِ دُنيايِ مَرْدُمانِ زبانه گَب عَوَضِ هَكُرِدِه. از اوچِه، خُداوند اوشانه تمامِ رَمينِ سَرِ پَخشِ و پَلا هَكُرِدِه.

سام نسل

^{۱۰} این سام نسل پنچاق هسه: وختی سام صد سال با، دو سال بعد از کولاک، اونه ریکا آرفکشاد دنیا بوما؛ ^{۱۱} و سام بعد از آرفکشاد دنیا بموان پونصد سال دیگه زندگی هگرده و صاحب ریک و کجاهای دیگری هبا. ^{۱۲} آرفکشاد سی و پنج سال با که شلخ دنیا بوما؛ ^{۱۳} و آرفکشاد بعد از شلخ زاد روز، چهارصد و سه سال زندگی هگرده و صاحب ریک و کجاهای دیگری هبا

^{۱۴} شلخ سی سال با که اونه ریکا عبر دنیا بوما؛ ^{۱۵} و شلخ بعد از عبر دنیا بموان، چهارصد و سه سال زندگی هگرده و ریک و کجاهای دیگری بیارده.

^{۱۶} عبر سی و چهار سال با که اونه ریکا فلج دنیا بوما، ^{۱۷} و عبر بعد از فلج دنیا بموان، چهارصد و سی سال زندگی هگرده و ریک و کجاهای دیگری بیارده.

^{۱۸} فلج سی سال با که اونه ریکا رعو دنیا بوما؛ ^{۱۹} و فلج بعد از رعو یه دنیا بموان، دویست و نه سال زندگی هگرده و ریک و کجاهای دیگری بیارده.

^{۲۰} رعو سی و دو سال با که اونه ریکا سروج دنیا بوما؛ ^{۲۱} و رعو بعد از سروج دنیا بموان، دویست و هفت سال زندگی هگرده و ریک و کجاهای دیگری بیارده.

^{۲۲} سروج سی سال با که اونه ریکا ناحور دنیا بوما؛ ^{۲۳} و سروج بعد از ناحور دنیا بموان دویست سال زندگی هگرده و ریک و کجاهای دیگری بیارده. ^{۲۴} ناحور بیس و نه سال با که اونه ریکا تارح دنیا بوما؛ ^{۲۵} و ناحور بعد از تارح دنیا بموان صد و نوزده سال زندگی هگرده و ریک و کجاهای دیگری بیارده.

^{۲۶} تارح هفتاد سال با که ابرام و ناحور و هاران دنیا بومن.

تارح نسل

^{۲۷} ایشان تارح نسلین: تارح، ابرام و ناحور و هاران پیر با، و هاران، لوط پیر با. ^{۲۸} هاران خودشه پیر تارح و رجه، خودشه زادگاه اور گلدانیان مین، بمرده. ^{۲۹} ابرام و ناحور زن ببردن. ابرام زناپه اسم سارای و ناحور زناپه اسم ملگه با، ملگه هاران کجبا با، ملگه و پسگه هاران و چه هان بان. ^{۳۰} ولی سارای نازا با و چه نداشتنه.

۳۱ تَارَحِ خُودِشِه رِيكَا اَبْرَامِ وَ خُودِشِه نُوِه لُوطِ، هَارَانِ رِيكَا رِه بِيْتِه، اوشانِه هَمَرِه خُودِشِه عَرُوسِ سَارايِ، كِه خُودِشِه رِيكَا اَبْرَامِ زَنَا بَا رِه بِيْتِه وَ اوشانِ هَمَرِه اُورِگَلْدَانِيَانِ جِي بِيرونِ بَوْمَنْ نَا كَنْعَانِ مَنطَقَه يِه مِيْنِ بوشونِ، وَ لِي وَ خْتِي حَرَانِ مِيْنِ بَرَسِييِنِ، هَمُوجِه بُمَانِسِنِ. ۳۲ تَارَحِ دُويستِ وَ پَنجِ سَالِه بَا كِه حَرَانِ مِيْنِ بَمِرِدِه.

۱۲

خُداوندِ اَبْرَامِ هَمَرِه گَبِ زَنِه

۱ خُداوندِ اَبْرَامِ بَاگُوتِه بَا: «تِي دِيَارِ وَ تِي فِكِ وَ فَامِيْلَانِ وَ تِي پِيْرِه سِرِه رِه تُرِكِ هَكُنِ وَ اُونِ مَنطَقَه اِيِي كِه تِرِه نِشَانِ دَنَمِ بوشو. ۲ تِي جِي اِيْتَا گِيْتِه قُومِ سَارَزَمِ وَ تِرِه بَرِگَتِ دَنَمِ؛ تِي اِسْمِ گِيْتِه كَانَمِ وَ تُو خُودِتِ مَايِه بَرِگَتِ بُونِي. ۳ اوشانِيكِه تِرِه بَرِگَتِ دَنَمِ رِه بَرِگَتِ دَنَمِ، كُسي كِه تِرِه لَعْنَتِ هَكُونِه رِه، لَعْنَتِ كَانَمِ؛ وَ تَمَامِ زَمِيْنِ مَرْدُمِ اَزِ طَرِيْقِي تُو بَرِگَتِ گِيْرَتِنِ.»

۴ پَسِ اَبْرَامِ، هَمُونِجُورِ كِه خُداوندِ اُونِه بَاگُوتِه بَا، رَاهِ دِكْتِه؛ وَ لُوطِ هَمِ اُونِه هَمَرِه بَشَه. اَبْرَامِ هَفْتَادِ وَ پَنجِ سَالِه بَا كِه حَرَانِ جِي بِيرونِ بوما. ۵ اَبْرَامِ خُودِشِه زَنَا سَارايِ، خُودِشِه پَرَارِزَا لُوطِ، وَ تَمَامِ خُودِشِه دَارايِي وَ پَاكارَانِي كِه حَرَانِ مِيْنِ پَدَسِ بِيَارِدِ بَا رِه بِيْتِه وَ كَنْعَانِ مَنطَقَه يِه سَمَتِ رَاهِ دِكْتِه، وَ خْتِي اوشانِ كَنْعَانِ مَنطَقَه يِه مِيْنِ بَوْمَنْ. ۶ اَبْرَامِ اُونِ مَنطَقَه يِه مِيْنِ تَا مَحَلِ بَلُوطِ مَورِه، شِكِيْمِ مِيْنِ، پِيْشِ بَشَه. اُونِ مَوْقِه، كَنْعَانِيَانِ اُونِ مَنطَقَه يِه مِيْنِ دَبَانِ. ۷ اِيْمَا خُداوندِ اَبْرَامِ ظَاهِرِ هَبَا وَ بَاگُوتِه: «اِيْنِ مَلِكِ تِي نَسَلِ دَنَمِ.» پَسِ اَبْرَامِ اُوچِه خُداوندِ وَ سِيْنِ كِه اُونِه ظَاهِرِ هَبَا بَا، قُرْبَانِگَاهِ بَسَاتِه. ۸ اِيْمَا اُوچِه يِه جِي كُوجِ هَكُرِدِه وَ كُوهِي مَنطَقَه يِه مِيْنِ، كِه عَرَبِ طَرَفِ بِه بِيْتِ نِيْلِ وَ شَرِقِ طَرَفِ بِه عَايِ خَتَمِ بُونِه بَا بَشَه. اَبْرَامِ اُونِ مَحَلِ مِيْنِ خِيْمِه بَزَه وَ خُداوندِ وَ سِيْنِ قُرْبَانِگَاهِ بَسَاتِه وَ اُونِه پَرَسِيْشِ هَكُرِدِه. ۹ اِيْمَا اَبْرَامِ اَزِ مَحَلِي بِه مَحَلِ دِيْگَرِ كُوجِ هَكُرِدِه وَ نِگَبِ طَرَفِ بَشَه.

اَبْرَامِ وَ سَارايِ مِصْرِ مِيْنِ

۱۰ اُونِ مَنطَقَه يِه مِيْنِ قَحْطِي هَبَا، وَ اَبْرَامِ مِصْرِ سَمَتِ رَاهِ دِكْتِه تَا مُدْتِي رِه اُوچِه سَرِ هَكُونِه، چُونَكِه اُوچِه خِيْلِي قَحْطِي بَا. ۱۱ وَ خْتِي مِصْرِ نَزِيكِي بَرَسِييِنِ، اَبْرَامِ خُودِشِه زَنَا سَارايِ بَاگُوتِه: «دَانَمِ كِه تُو قَشَنَگِ زَنَايِي. ۱۲ مِصْرِيَانِ وَ خْتِي تِرِه بِييِنِ، گُويِنِ: ”اِيْنِ اُونِه زَنَايِه.“ اِيْمَا مَرِه گُشِيْنِ وَ لِي تِرِه زَنَدِه نِگِه دَارِنِ. ۱۳ پَسِ بَاگُو مِي خَاخْرِي تَا تِي خَاطْرِي مِي هَمَرِه خُوبِ رَفْتَارِ هَكُنِ وَ مِي جَانِ دَرِ اَمَانِ دَبُو.» ۱۴ وَ خْتِي اَبْرَامِ مِصْرِ مِيْنِ بوما، مِصْرِيَانِ بَدِييِنِ كِه اُونِ زَنَا خِيْلِي

قَشَنگِه. ^{۱۵} وَخْتی فرعون آمیران سارای ره بَدیین، اونه قَشَنگی یه جی فرعون وَرجه تَعْرِیف هَکُردَن. پس اون زناره فرعون سیره بَیَرَدَن. ^{۱۶} فرعون سارای خاطرِی اَبَرام خوبی هَکُردِه و اَبَرام، گَلِه و رَمِه، نَر و مَادِه خَر، وَ پاکاران و گَنیزان و شَتَران صاحب هَبَا.

^{۱۷} وَلی خداوند، سارای خاطرِی که اَبَرام زنا با، فرعون و اونه اهل سیره یه سَر بَدجور بَلایا بیارده. ^{۱۸} پَس فرعون اَبَرام خودشه حضور دُخائِسَه و باگوتِه: «این چه کاری با می هَمَره هَکُردی؟ چرا مَره نَگوتی این تی زَنایه؟»

۱۹

خُدا لوطِ نجات دَنه

^۱ اِمای سَر، اون دُتا فَرشَتِه به سُدوم بَرَسپین، وَ لوط شَهَر دَرِوازه یه ور نِیشتِه با. وَخْتی لوط اوشانه بَدییِه اوشانه پیشواز بَشَه و اوشانه تَعظیم هَکُردِه ^۲ و باگوتِه: «می سَروران، خواهش کائِم شیمی بَنده یه سِرِه بیئین و شیمی لَنگ بَشورین و شوره سَر هَکُنید. ایما صُب وَرَسین و شیمی راهِه پی بیشین.» اوشان باگُتَن: «نه، اَمَا شوره شَهَر مِیدان مِین سَر کانیم.» ^۳ وَلی لوط اَنقَدَر اصرار هَکُردِه تا اینکه اوشان راضی هَبان و اونه سِرِه بَشَن. اون اوشانه وَسین مِهمانی بَیتِه و نان فَطیرِ بَیتِه و اوشان بُخارِین. ^۴ وَلی پیش از اونکه بُخاسَن، سُدوم شَهَر مَرِیکان، پیر و جَوان، تمام مردم سیره ره دُور هَکُردَن. ^۵ اوشان لوطِ دُخائِسَن، باگُتَن: «اون مَرِیکان که اِمشو تی وَرجه بومَن، کوجه دَرَن؟ اوشانه اَمی ور بیار تا اوشانه هَمَره هَمبَسَتَر هَبیم.» ^۶ لوط سیره یه جی بیرون بوما اوشانه ور بَشَه و دَر خودشه دِمبال دَبِسَه، ^۷ وَ باگوتِه: «می آداشان، خواهش کائِم این بَد کار نَکُنین. ^۸ ببینین، مَن دُتا کیجا دارم که هیچ مَرِد هَمَره دَبیان. بنی اوشانه بیرون شیمی ور بیارم و هر کاری که شیمی دِل خِنِه اوشانه هَمَره هَکُنید. وَلی این مَرِداکان هَمَره کاری نِدارید، چون می سَخَفِه جیر پَناه بَیتَن.» ^۹ وَلی اوشان باگُتَن: «بوشو کِنار.» وَ باگُتَن: «اَمَا اِجازَه هَدیم این غَریبِه اَمیی شَهَر مِین بُمانه، حالا اَمَره هَم اَمَر و نَهی کانه. حالا تی هَمَره بَدتر از اون کاری که خَسیم اوشانه هَمَره هَکُنیم، کانیم.» اونوَخت لوط حَمَلِه هَکُردَن و تَزَدیک بَشَن تا دَر بَشَکُتَن. ^{۱۰} وَلی اون مَرِیکان خوشانِه دَس دِراز هَکُردَن و لوطِ خوشانِه ور سیره یه مِین بَکَشین و دَر دَبَسَن. ^{۱۱} ایما اوشانیکه سیره یه دَر ور هِیسَبان، از گَت تا کوچکِه چَشَم کور هَکُردَن تا نَتَّان سیره یه دَر پیداهکُوتَن.

^{۱۲} ایما اون دُتا مَرَدای لوطِ باگُتَن: «این شَهَر مِین کسی ره داری؟ ریکاشان و کیجاشان و زامانیشان و هر کی که این شَهَر مِین داری ره ایجه یه جی بیرون

بَير، ^{۱۳} چونکه خَنيم اين شهر از بين بَيريم، چونکه شكاييت بر ضدّ اين مَرْدُم خُداوندِ گوش بَرسيه. وَ خداوند اَمَرِه بَرسانده تا اونه از بين بَيريم.» ^{۱۴} ايما لوط بيرون بَشَه تا خودش زامائشان هَمَرَه كه قَرار با اونه كيچا شان هَمَرَه غَروسي هَكُنن، گَب بَرَنَه. اوشانه باگوتَه: «وَرسين و اين شهر جی بيرون بيشين، چونکه خُداوند خَنِه اين شهر از بين بَيره!» وَلي زامائشان اونه گَب شوخی بِيْتَن.

^{۱۵} صُب سَر، اون فرشتگان لوط باگتن: «ئُن هَباش! ورس تي زنا و دُئا كيچا كه ايجه دَرَن ره بگير، نَكْنَه شُما هم شهر مُكافاتِ مِين از بين بيشين.» ^{۱۶} لوط فِس فِس كانه با، اون مَرديكان خُداوندِ رَحِم و سِين، اونه دَس و اونه زنا و دُئا كيچايه دَسْتِ بِيْتَن و اوشانه شهر جی بيرون بيارين. ^{۱۷} وَختی اوشانه بيرون هارنه بان، ايتا ازون دُئا فرشته لوط باگوتَه: «شيمي جان و سين قَرار هَكُنيد! وَ شيمي دُمال سَر ره هَم نيشين، وَ هيچ جا نيسين! وَ كوهشان سَمَت دَر بيشين، نَكْنَه هَلاك هَدين!» ^{۱۸} وَلي لوط اوشانه باگوتَه: «مى سَرور، اينجور تَبو! ^{۱۹} شُما مَرَه لُطف هَكردين و مى جان نجات هَدين، وَلي من اونقدر رَمَق ندارم كه كوهشان سَمَت دَر بوشوم، نَكْنَه اين بلا مى سَر بيه و بَميرم. ^{۲۰} بيش، ايجه يه نَزِيكى ايتا كوچ شهر دَره، بنى اوچه قَرار هَكُنم. اون كوچ شهر دينى؟ پس بَنين اوچه بوشوم و در امان دَبوم.» ^{۲۱} اون لوط باگوتَه: «تى اين خاسَه ره قَبول كائم تا اون شهري كه اونه جی گَب بَرِي ره از بين نَبَرَم. ^{۲۲} وَلي زود اوچه قَرار هَكُن، چونكه تا وَختيكه اوچه نَرسي، نَتائِم كاري هَكُنم.» اينه و سين، اون شهر اسمِ صوعر بَنن.

سُدوم و عَمورَه يه نابودى

^{۲۳} وَختی لوط به صوعر بَرسيه، آفتو دَشْتَه دَر بيه. ^{۲۴} ايما خداوند اَسْمان جی گوگرد و تَش سُدوم و عَمورَه يه شهر سَر بَرِيختَه، ^{۲۵} وَ اون شهران و تمام دَشْتِشان و تمام اون شهر اَدَمان و تمام زَمين سَر گياهان از بين بَبَرده. ^{۲۶} وَلي لوط زنا خودش دُمال سَر بيشيه و سِتُونى از نَمَك هَبا.

^{۲۷} ابراهيم صُبج سَر ورسَه و بَشَه هَموچه ايبى كه خُداوندِ حُضور هيسبا. ^{۲۸} وَ وَختی سُدوم و عَمورَه و تمام اون دَشْتِ مَنطَقَه ره بيشيه، بَدِييه كه اون مَنطَقَه ايتا كوره يه مِثان دود كانه.

^{۲۹} اينجورى موقه ايبى كه خُدا دَشْتَه اون شهران از بين بَبَرده، ابراهيم خودش ياد بيارده، وَ موقه ايبى كه اون شهرانى كه لوط اونه مِين زندگى كانيا ره فور هارنه با، لوط اون خَرابه يه جی بيرون بيارده.

لوط و اونه كيچاشان

٣٠ لوط صوغر جي بيرون بوما و خودشه دُتا کيجايه هَمَرَه کوه مِين بُمَانِسَه، چون بَترسيه صوغر مِين بُمَانَه. اِما خودشه دُتا کيجايه هَمَرَه غار مِين بُمَانِسَه. ٣١ ايتِه روز گت کيجا خودشه خاخر باگوته: «آمِي پير، پير هبا و زمين سر هم ايتا مرد دنپه اونجور که رسم، آمِي هَمَرَه بُوَاسِه. ٣٢ بيه تا آمِي پير شراب هَدِيم و اونه هَمَرَه هَمبَسْتَر هَييم تا آمِي پير جي ايتا نسل بجا بنيم.» ٣٣ اِما همون شو خوشاڻِه پير شراب هَدَن و گت کيجا خودشه پيرِه هَمَرَه هَمبَسْتَر هبا؛ و لوط نفهَمِسِه که خودشه کيجايه هَمَرَه بُوَاطِه و ورسه. ٣٤ گت کيجا فردا خودشه خاخر باگوته: «دِيشو من آمِي پيرِه هَمَرَه هَمبَسْتَر هبام. بيه امشو هم اونه شراب هَدِيم و اونه هَمَرَه هَمبَسْتَر هباش تا آمِي پيرِه جي ايتا نسل بجا بنيم.» ٣٥ اِما اون شو هم خوشاڻِه پير شراب هَدَن، کوچ کيجا خودشه پيرِه هَمَرَه هَمبَسْتَر هبا؛ و لوط نفهَمِسِه خودشه کيجايه هَمَرَه بُوَاطِه و ورسه. ٣٦ اِما لوط هر دُتا کيجا خوشاڻِه پير جي شيکمدار هبان. ٣٧ گت کيجا ايتا ريکا دُنيا بيارده و اونه اسم موآب بَنَه؛ موآبيان قوم اونه جي به وجود بومان. ٣٨ کوچ کيجا هم ايتا ريکا دُنيا بيارده و اونه اسم بن عمي بَنَه؛ عمونيان قوم اونه جي به وجود بوما.

٢١

اسحاق زاد روز

١ خداوند همونجور که باگوته با، سارا ره لطف هگرده. و خداوند اونچه ره که وعده هده با، سارا ي وسين هگرده. ٢ پس سارا شيکمدار هبا و ابراهيم وسين پيري يه مِين ايتا ريکا دُنيا بيارده همون موقع که خدا اونه وعده هده با ٣ ابراهيم ريکايي که سارا اونه وسين دنيا بيارده با يه اسم اسحاق بَنَه؛ يعنى خنده. ٤ و ابراهيم خودشه ريکا اسحاق وختي که هشت روز با ختنه هگرده، همونجور که خدا اونه دستور هده با. ٥ ابراهيم صد ساله با که اونه ريکا اسحاق دُنيا بوما. ٦ و سارا باگوته: «خدا مي وسين خنده خُشحالي بيارده، و هر کي پشنوه مي هَمَرَه خنده خُشحالي کانه.» ٧ پس باگوته: «کي تانسه باگو يه روز سارا ابراهيم وچه شان ره شير دنه؟ با اين وجود، ابراهيم پيري يه مِين، من ايتا ريکا اونه وسين دُنيا بياردم.»

بيرون هگردن هاجر و اسماعيل

٨ وچه گت هبا و اونه شير جي بيتن؛ و اون روز مِين که اسحاق شير جي بيتن، ابراهيم ايتا گته جشن بيته. ٩ ولي سارا بدبويه ريکايي که هاجر مصري ابراهيم وسين بيارد با، اسحاق مسخره کانه؛

ابراهیم خنه اسحاق قربانی هکونه

۱ چن وخت بگذشته و خدا حسنه ابراهیم امتحان هکونه. اونه باگوته: «ای ابراهیم!» جواب هده: «بفرما در خدمت درم!»^۲ خدا باگوته: «تی ریکا اسحاق بگیر که تی پدانه ریکایه و اونه دوس داری، و موریایی ملک مین بوشو، و اونه اوچه ایئا کوه سر که تره گوئم کوجه یه مثل ایئا تمام سوز قربانی یه مئان قربانی هکن.»^۳ پس ابراهیم صبب سر ورسه، خودشه خر پالان هگرده و خودشه دئا پاکار خودشه ریکا اسحاق همزه بیته و تمام سوز قربانی یه وسین هیمه پشکنده، و اوچه یه سمت که خدا اونه باگوته با، راه دکته.^۴ سو مین روز، ابراهیم خودشه سر بلند هگرده اوچه ره از دور بدییه.^۵ ایما خودشه پاکاران باگوته: «شما ایچه خر ورجه بیاسید تا من می ریکای همزه اوچه بوشوم و پزیش هکنیم و شیمی ورجه وگردیم.»^۶ ابراهیم هیمه ایی که تمام سوز قربانی یه وسین بیارد با ره اسحاق دوش سر بنه و خودشه کارد و وسیله ایی که اونه همزه تش روشن کانه بان ره بیته و دتایی راه دکتن.^۷ اسحاق خودشه پیر ابراهیم باگوته: «می پیر؟» جواب هده: «بله، می ریکا؟» باگوته: «این هم تش و هیمه، تمام سوز قربانی وره کوجه دره؟»^۸ ابراهیم باگوته: «می ریکا، خدا قربانی وره ره آمی وسین فراهم کانه.» دتایی راه دکتن.

۹ وختی جایی که خدا ابراهیم باگوته با پزسین، اون ایئا قربانگاه اوچه پساته و هیمه ره اونه سر دچیپه و خودشه ریکا اسحاق دبیه، اونه قربانگاه سر هیمه یه سر بنه.^{۱۰} ایما خودشه دس دراز هگرده و کارد بیته تا خودشه ریکا ره قربانی هکونه.^{۱۱} ولی خداوند فرشته آسمان جی اونه دُخانیه باگوته: «ابراهیم! ابراهیم!» اون جواب هده: «بفرما در خدمت درم!»^{۱۲} فرشته باگوته: «تی ریکا ره دس نزن، و اونه همزه کار ندار! آسه دائم که خدای جی ترسینی، چون تی ریکا، آره تی پدانه ریکا ره، می جی دریغ نداشتی.»^{۱۳} ابراهیم خودشه سر جار بیارده و خودشه ذمبال سر ایئا کل بز بدییه که اونه شاخ لمبس یه مین دماسیه. ابراهیم بنه کل بز بیته و اونه خودشه ریکای جا ایئا تمام سوز قربانی یه مئان قربانی هگرده.^{۱۴} پس ابراهیم اوچه یه اسم خداوند فراهم کانه، بنه تا امروز هم گوئن: «خداوند کوه سر، فراهم بونه.»

۱۵ خداوند فرشته دؤمین گش ابراهیم آسمان جی دُخانیه^{۱۶} و باگوته: «خداوند گونه: به می ذات قسم، چونکه این کار هگردی و تی ریکاره که تی پدانه ریکایه می جی دریغ نداشتی،^{۱۷} حقیقتن تره برگت دتم، و تی نسل آسمان ستاره

شان مِثان و دَرِیا کِنار و ازیکی مِثان زیاد کائِم. تی نسل تی دُشَمَنان شَهر گیرِنه.
^{۱۸} و از طَریقِ تی نسل تمام زَمین مِین قومِشان بَرگت گیرِئِن. چون می گَب
 گوش هَکُردی.» ^{۱۶} ایما ابراهیم خودشه پاکاران و رَجِه و کَرَبَه، و اوشان و رَسَن
 هَمدیگر هَمَرَه بَئِر شِباع سَمَت بَئِن. و ابراهیم بَئِر شِباع مِین بُمانسِه.

۲۵

ابراهیم بَمردن

^۱ ابراهیم ایئا دیگه زَن بَبرده که اونه اسمِ قَطوره با. ^۲ قَطوره، زمِران و یُقشان
 و مَدان و مَدیان و یِشباق، و شِوآح رِه ابراهیم و سِین دُنیا بیارده. ^۳ یُقشان، شِبا و
 دِدان پیر با. دِدان ریکاشان، اَشوریم و لَطوشیم و لُومیم بان. ^۴ مَدیان ریکاشان،
 عَفَه و عِیور و خَنوخ و اَبیداع و اِداعَه بان. تمام ایشان قَطوره یه و چِه هان بان.
^۵ ابراهیم هر چی که داشتِه رِه اِسحاق هَدَه. ^۶ و لَی و خَتی هَلَه زنده با خودشه
 گَنیزان ریکاشان رِه هدایا هَدَه و اوشان اِسحاق و ر جی بیرون هَکُرده و مَشْرِقِ
 دِبار مِین بَرسانده.

^۷ ابراهیم صَد و هَفَتاد و پَنج سال زندگی هَکُرده. ^۸ ابراهیم خودشه اَخَرین نَفَس
 بَکشیه و پیری یه مِین بَمردِه و خودشه اَجَدادِ مُلَحَق هَبا. ^۹ اونه ریکاشان، اِسحاق
 و اِسماعیل اونه مَکفیلَه غار مِین دَفن هَکُردن، مَکفیلَه غار، عِفرون زَمین مِین
 که صوَحَر حیثی یه ریکایه شین با دَبا، مَمری یه شَرَق طَرف. ^{۱۰} این زَمین رِه
 ابراهیم، حیثیان جی بَهپَه با. ابراهیم اوچِه خودشه زنا سارای و رَجِه دَفن هَبا.
^{۱۱} بَعَد از اینکه ابراهیم بَمردِه، خُدا اونه ریکا اِسحاق بَرگت هَدَه و اِسحاق
 بَئِر لَحی رُئی یه مِین بُمانسِه.

۳۷

یوسفِ خَواب

اَیَقوب، ابراهیم پیغمبَر نَوَه با. اون گَنعان مَلک مِین که اونه جَد ابراهیم
 اوچِه کوچ هَکُرده با و زندگی کانیا، بُمانسِه. ^۲ این یَعقوب نَسَل:
 یوسفِ هیفَدَه سالِه با. اون خوشه اَداشان هَمَرَه گَلَه رِه گالشی کانیا. اون جَوان،
 بَلَهه یه ریکاشان و زَلَهه یه ریکاشان هَمَرَه و خودشه پیرِه زناکان هَمَرَه زندگی
 کانیا. یوسفِ اوشانه بَد کار خودشه پیر گونه با. ^۳ یَعقوب یوسفِ بَقیه ریکاشان

جی بیشتر دوس داشته، چون یوسف اونه پیری یه مین دنیا بوما با؛ و اونه وسین گران و رنگارنگ پیرن بدوته. ^۴ ولی وختی یوسف آدشان دینان که اوشانه پیر اونه بقیه آدشان جی بیشتر دوس داره، یوسف جی بیزار بان و نَنائِسَن اونه همَره خوب گب بَرَنَن.

و یوسف ایتا خواب بدییه و وختی اونه خودشه آدشان وسین تعریف هَکَرِدِه، اوشان بیشتر اونه جی بیزار هَبان. ^۶ اون خودشه آدشان باگوته: «گوش هدین چی خواب بدییم: ^۷ اما بچار مین ایسپیل شان ره بافینه بییم که یدفه می ایسپیل راس هبا و بیسه و شیمی ایسپیل می ایسپیل دُور جَم هَبان و اونه تعظیم هَکَرِدَن.» ^۸ اونه آدشان باگتن: «راس راسی قَرار اَمَرِه حُکم هکنی؟ واقعا قَرار آمی سَر سَوار هَبی؟» پَس اونه خواب و اونه گب خاطر ی اونه جی بیشتر بیزار هَبان.

^۹ ایما یوسف ایتا دیگه خواب بدییه و اونه خوشه آدشان وسین تعریف هَکَرِدِه، باگوته: «بیشین، ایتا دیگه خواب هم بدییم: بدییم که خورشید و ماه و یازده تا ستاره مَره تعظیم کائن.» ^{۱۰} ولی وختی اونه خودشه پیر و خودشه آدشان وسین تعریف هَکَرِدِه، اونه پیر اونه رَمثل بَرَه و باگوته: «این چه خوابی یه، بدییی؟ راس راسی تی مَر و مَن و تی آدشان هَنیم تَره تعظیم کانیم؟» ^{۱۱} اونه آدشان به اون حسودی هَکَرِدَن، ولی اونه پیر خوابی که یوسف بدیه باره خودشه یاد داشته.

یوسف آدشان اونه روشن

^{۱۲} یبار یوسف آدشان خوشانه پیره گله یه گالشی یه وسین، شکیم منطقه یه دُور و ور بَشَن، ^{۱۳} و یعقوب، یوسف باگوته: «مگه تی آدشان شکیم دُور و ور گالشی نُکائن. بیه، تیره اوشانه ور برسائم.» یوسف باگوته: «چشم شوم.» ^{۱۴} پَس اونه باگوته: «حالا بوشو پیش تی آدشان و گله سالمَن یا نه، و می وسین خَبَر بیار.» ایما یوسف ره جبرون درّه یه راهه جی شکیم سمت برسانده.

وختی یوسف به شکیم برسیه، ^{۱۵} ایتا مردای یوسف صحرای مین سرگردان پیدا هَکَرِدِه و اونه جی پُرسیه: «چی یه دُمال گرینی؟» ^{۱۶} جَواب هَدَه: «می آدشان دُمال گرِدمَن. خواهش کانم مَره باگو کوجه گالشی کائن؟» ^{۱۷} اون مردای جَواب هَدَه: «ایچه یه جی کوچ هَکَرِدَن. چون بَشَنوسَم که گونه بان: ”دوتان سمت بیشیم.“» پَس یوسف خودشه آدشان دُمال بَشَه و اوشانه دوتان مین پیدا هَکَرِدِه.

^{۱۸} اوشان اونه هله دور دبا بدیین، پیش ازنکه اوشانه نژیکی بیه نقشه بکشین

اونه بَكوشَن. ^{۱۹} هَمديگر باگتن: «هه، اونيكه آمي وسين خواب دينه دَره بيه! ^{۲۰} آسه بيئين اونه بَكوشيم و ايتا از اين چاهان مين ديم هديم و باگويم ايتا وحتي حيوان اونه بَخارده. ايتا بينيم اونه خوابشان سر چي هنه.» ^{۲۱} ولي وختي رثوبين اينه بَشوسيه، يوسف اوشانه دسه جي نجات هده و باگوته: «بيئين اونه نكوشيم.» ^{۲۲} و رثوبين اوشانه باگوته: «خون نريزيد. اونه اين چاهي كه صحرای مين دَره ديم هدين، ولي اونه سر دس بلن نكنين.» اينه باگوته تا يوسف اوشانه دسه جي نجات هده و خودشه پيره ورجه وگردانه. ^{۲۳} وختي يوسف خودشه آدشان ورجه برسيه، پيرني كه اونه تن دبا ره اونه تن جي در بيارين، همون پيرني كه گران و رنگارنگ با. ^{۲۴} اونه بيتن و چاهه مين ديم هدن. چاه خالي و بي او با.

^{۲۵} ايتا غدايه سر بنيشتن. وختي خوشانه سر بلند هگردن ايتا كاروان كه اسماعيليان قوم جي با ره بديين كه جلعاد منطقه يه جي هئا. اوشان خوشانه ستران سر گنيرايي كه خوب بو كانيا و عطر و مَر داشتن كه مصر سمت برنه بان. ^{۲۶} اونوخت يهودا خودشه آدشان باگوته: «آمي وسين چه سودي داره خودمان آدشه بَكوشيم و اونه خون جا هديم؟» ^{۲۷} بيئين اونه اسماعيليان ره بروشيم و اونه سر دس بلند نكنيم، چونكه اون آمي آدش و آمي تن گوشته.» اونه آدشان قبول هگردن. ^{۲۸} وختي مديان تاجران رد بونه بان، يوسف آدشان اونه بَكشين و چاهه جي بيرون بيارين و اونه بيست تا سگه نقره يه قدر اسماعيليان بروتين؛ اوشان هم اونه مصر سمت بگردن.

^{۲۹} وختي رثوبين چاهه سر وگرسيه و بدييه كه يوسف چاهه مين دنه خودشه پيرن ره ناراحتی يه جي چاك هده، ^{۳۰} خودشه آدشان ورجه وگرسيه و باگوته: «ريكا اوچه دنه! حالا من چه خاكي مي سر دگنم؟» ^{۳۱} پس يوسف پيرن ره بيتن ايتا نر بزغاله سر بيئين و اونه لواس ره خون پاشي هگردن. ^{۳۲} رنگارنگ پيرن ره خوشانه پيره وسين برساندن، و وختي يعقوب ورجه بيارين اونه باگتن: «اينه پيدا هكورديم. بيش اين تي ريكاي پيرن يا نه؟» ^{۳۳} يعقوب پيرن ره پشناخته و باگوته: «مي ريكاي پيرن! ايتا وحتي حيوان اونه بَخارده. شك ندارم كه يوسف پاره پاره هبا.» ^{۳۴} اونوخت يعقوب خودشه تن پيرن ره چاك هده و پلاس دگرده و روزاي زيادي خودشه ريكاي وسين ماتم بيته. ^{۳۵} اونه ريكاشان و اونه كيجاشان همه تقلا هگردن اونه دلداري هدن، ولي اون نخسيه اونه دلداري هدن باگوته: «نه، اتفاقا من اين غصه يه همره مي ريكاي ورجه گور مين شوئم.» و اون همينجور خودشه ريكاي وسين پر مه كانيا. ^{۳۶} آزون ور هم مديان تاجران يوسف مصر مين به فوتيفار كه ايتا از فرعون آفسران با

یوسف و فوتیفار زنا

یوسفِ مصرِ سمتِ بَبرِده بان. و ایتاِ مصریِ مردای که اونه اسم فوتیفار با و ایتا از فرعونِ افسران و دربارِ مُحافِظانِ رئیس با، یوسفِ اسماعیلیانِ جی که اونه اوچه بَبرِده بان، بَهِیّه.^۲ خداوند یوسفِ هَمَره دَبا، پس اون مردی مَوْفَقِ هَبا و خودشه مصریِ اربابِ سیره یه مینِ بُمانسَه.^۳ یوسفِ اربابِ بَدییه که خداوند یوسفِ هَمَره دَره و هر کاری که کانه، خداوند اونه مَوْفَقِ کانه.^۴ فوتیفار یوسفِ لُطفِ هَکَرِده و یوسفِ اونه خِدَمَتِ کانبا. فوتیفار اونه خودشه سیره یه همه کار هَکَرِده و هر چی که داشتِه ره اونه دَسِ بَسپارِسَه.^۵ اَز وَخْتی که فوتیفار یوسفِ خودشه سیره و اموالِ همه کاره هَکَرِده، خداوند اونِ مصریِ یه سیره ره یوسفِ خاطرِی بَرگتِ هَدَه. خداوندِ بَرگتِ فوتیفارِ تمامِ اموالِ مینِ از سیره بَگیرِ تا زَمینِ سَرِ دَبا.^۶ پس اون هر چی داشتِه ره یوسفِ دَسِ بَسپارِسَه، اونجور که یوسفِ خاطرِی هیچیه دَرَبَنِ نَبا، اِلا اونکه چی بُخاره.

یوسفِ هیکلی و قشنگ با،^۷ چَن وَخْتِ دیگه، اونه اربابِ زنا یه چشم اونه بَیتِه و اونه باگوته: «بیه می هَمَره هَمبَسْتَرِ هَباش!»^۸ ولی یوسفِ قَبولِ نَکَرِده و خودشه اربابِ زنا ره باگوته: «بیش، می اربابِ اَنقَدَرِ مَره اِعْتِمادِ داره که هیچ چی یه دَرَبَنِ نیه، هر چی این سیره یه مینِ دَره ره می دَسِ بَسپارِسَه.^۹ این سیره یه مینِ هیچکی می جی گته تَر نیه، و می اربابِ هیچی ره می جی دَرِیغِ نَکَرِده، بَجزِ تو که اونه زنائی. پس چطور تائُمِ این گَته بَدِ کارِ هَکُنْمِ و بَرِ ضِدِّ خُدا گُناهِ هَکُنْمِ؟»^{۱۰} ولی زنا دَسِ بَردارِ نَبا و هر روز یوسفِ جی خَسَه اونه هَمَره بُخاسِه و اونه هَمَره دَبو. ولی یوسفِ اونه گَبِ گوشِ نَدَنَه با.^{۱۱} ولی ایتا روز، وَخْتی یوسفِ سیره یه مینِ بَشَه تا خودشه کارِ بَرسِه و سیره یه اَدَمَانِ هیچکی سیره یه مینِ دَنَبا،^{۱۲} فوتیفارِ زنا اونه لَواسِ ره بَیتِه و باگوته: «می هَمَره هَمبَسْتَرِ هَباش!» ولی یوسفِ خودشه لَواسِ ره او دَسِ مینِ جا بَنَه و سیره یه جی قَرارِ هَکَرِده و بیرونِ بَشَه.^{۱۳} وَخْتی اون زنا بَدییه که یوسفِ خودشه لَواسِ ره اونه دَسِ مینِ جا بَنَه و سیره یه جی قَرارِ هَکَرِده،^{۱۴} سیره یه اَدَمَانِ دُخائِسَه و اوشانه باگوته: «بیشین، این عبرانی ره اَمی وَرجه بیارِده تا اَمی اَبرو ره بَبره، اون می وَرجه بوما تا می هَمَره هَمبَسْتَرِ هَبو، ولی مَن داد و بیدا هَکَرِدم.^{۱۵} وَخْتی بَشَنوسَه که مَن داد و بیدادِ کائُم، خودشه لَواسِ ره می دَسَه مینِ جا بَنَه و قَرارِ هَکَرِده و سیره یه جی بیرونِ بَشَه.»^{۱۶} پس یوسفِ لَواسِ ره خودشه وَرجه داشتِه

تا موقه ایی که اونه آرباب سیره وگرسنه .^{۱۷} و همون ماجرا ره اونه وسین باگوته که: «اون عبرانی پاکار که امی وسین بیاردی، می ورجه بوما تا می آبرو ره بیره.^{۱۸} ولی وختی داد و بیداد هگر دم، خودشه لواس ره می ورجه جا بنه و سیره یه جی فرار هگرده.»

^{۱۹} پس وختی یوسف آرباب خودشه زناپه گب بشنوسه که گونه با: «تی پاکار می همزه اینجور هگرده»، عصبانیت جی اونه گلّه دود کائبا.^{۲۰} و یوسف آرباب یوسف بیته و به زندانی که پادشاه زندانی شان اونه مین حبس بان، دیم هده. و اون اوچه زندان مین بمانسه.^{۲۱} ولی خداوند یوسف همزه دبا، و اونه محبت کائبا و زندان رئیس ورجه عزیز هبا.^{۲۲} پس زندان رئیس تمام زندانی شانه اختیار که حبس مین دبان ره یوسف دس هده، و هر چی که اوچه انجام بونه با یوسف با که انجام دنه با.^{۲۳} زندان رئیس اون کارایی که یوسف دس بسپارده با ره کاری نداشتنه، چون خداوند یوسف همزه دبا، و هر کاری که یوسف کائبا، خداوند اونه موق کائبا.

۴۰

ساقی و نانوا

^۱ چن وخت دیگه مصر پادشاه ساقی و نانوا، خوشانه آرباب، مصر پادشاه ره خطا هگردن.^۲ فرعون خودشه این دتا نوگر، یعنی ساقیان رئیس و نانوائشان رئیس وسین خشم بیته^۳ و اوشانه دربار محافظان رئیس زندان مین هموجه که یوسف زندانی با، دیم هده.^۴ زندان رئیس، یوسف بنه تا اوشانه همزه دبو و اوشانه خدمت هکونه. و یه مدت زندان مین دبان.^۵ اینا شو هر دتا یعنی مصر پادشاه ساقی و نانوا که زندان مین دبان، خواب بدیین. هر گدام خوشانه خواب ره. و هر گدام خواب تعبیر فرق کائبا.^۶ وختی صبح سر یوسف اوشانه ورجه بنه، بدیه که پریشانین.^۷ پس فرعون پاکاران جی که اونه همزه خوشانه آرباب زندان مین دبان، بپرسیه: «چره آنقدر پگرین؟»^۸ جواب هدن: «خواب بدیییم، ولی هیچکی دنیه اونه تعبیر هکونه.» یوسف اوشانه باگوته: «مگه خواب تعبیر هگردن خدای کار نیه؟ شیمی خواب ره مره باگوید.»^۹ ایما ساقی شانه رئیس خودشه خواب ره یوسف وسین تعریف هگرده، باگوته: «خواب مین اینا انگور دار می پیش دبا،^{۱۰} و اون انگور دار سه تا رز داشته که ثروک هگرده و شکوفه بزه اوشانه خوشه برسیه انگور هدن.^{۱۱} فرعون پیاله می دس مین دبا و انگور شانه بچیم و فرعون پیاله یه مین فشار هدم و پیاله ره اونه دسه مین بنم.»^{۱۲} یوسف اونه باگوته: «تی خواب تعبیر اینه که سه تا شاخه، سه روز.^{۱۳} بعد

أَز سِه رُوز، فِرْعُون تِي خَطَا رِه بَخْشِينِه وَ تِرِه بَاز تِي قَبْلِي كَار سَر نَّيِه وَ تُو فِرْعُون پِيَالِه رِه هُمُون مَوْع يِه مَثَان كِه اُونِه سَاقِي بِيِي اُونِه دَس دَنِي. ^{١٤} پَس اُون مَوْعِه كِه تِرِه خُوب هَبَا، مَرِه تِي يَاد بِيَار وَ مَرِه مُحَبَّت هَكُن، مِي حَال وَ رُوز فِرْعُون بَاگُو وَ مَرِه اَيْن زَنَدَان جِي آزَاد هَكُن. ^{١٥} چُون رَاس رَاسِي مَرِه عِبْرَانِيَان مَلِك جِي بَدْرِيْن وَ اِيَجِه هَم كَارِي نَكْرَدَم كِه مَرِه اَيْن سِيَاه چَال مَيْن دِيم هَدَن.»

^{١٦} وَخْتِي نَانَوَائِشَان رَنِيْس بَدِيِيَه كِه خُواب تَعْبِير خُوب بَا، اُونِه بَاگُوتِه: «مَنَم اِيْتَا خُواب بَدِيِيَم كِه سِه تَا زَمْبِيل نَان مِي گَلِه يِه سَر دَبَا. ^{١٧} بَالَايِي زَمْبِيل مَيْن هَمِه جُور بِيِيَه خُورَاك فِرْعُون وَسِين دَبَا، وَ لِي پَرَنَدِه شَان اُوشَانِه زَمْبِيل جِي كِه مِي گَلِه يِه سَر دَبَا، خَارِنِه بَان.» ^{١٨} يُوْسُف بَاگُوتِه: «تِي خُواب تَعْبِير اَيْنِه كِه: سِه تَا زَمْبِيل، سِه رُوز. ^{١٩} بَعْد أَز سِه رُوز، فِرْعُون تِي سَر تِي تَن جِي سِيْفَا كَانِه وَ تِرِه دَار سَر گَشِينِه وَ پَرَنَدِه شَان تِي تَن گُوشْتِ خَارِنَن.»

^{٢٠} سُوْمِيْن رُوز، كِه فِرْعُون زَاد رُوز بَا، فِرْعُون خُودْشِه تَمَام دَر بَارِيَان وَسِين مِهْمَانِي بِيْتِه. اُون بَاگُوتِه تَا سَاقِيَان رَنِيْس وَ نَانَوَائِشَان رَنِيْس زَنَدَان جِي اُونِه وَرَجِه بِيَارِن. ^{٢١} سَاقِيَان رَنِيْس رِه خُودْشِه سَاقِي_گَرِي يِه سَر وَگِرْدَانَدِه، وَ اُون فِرْعُون دَس پِيَالِه دَنِه بَا. ^{٢٢} وَ لِي نَانَوَائِشَان رَنِيْس دَار سَر بَكْشِيِيَه، هُمُونجُور كِه يُوْسُف اُوشَانِه وَسِين تَعْبِير هَكْرُدِه بَا. ^{٢٣} بَا اَيْن وَجُود، سَاقِيَان رَنِيْس يُوْسُفِ اَز يَاد بِيرْدِه وَ اُونِه خُودْشِه خَاطِر نِيَارِدِه.

٤١

فِرْعُونِ خُواب

^١ اُو سَالِه دِيگِه، فِرْعُون اِيْتَا خُوابِ مَيْن بَدِيِيَه كِه نِيلِ رُوخَانِه گَلِ هِيْسِه ^٢ وَ هَفْت تَا قَشَنگ وَ چَاقِ گُو رُوخَانِه يِه جِي بِيرون بُوْمَن وَ لِه زَارِ مَيْن دَبَان وَ اش بُخَارَن. ^٣ اِيْمَا هَفْت تَا گُو دِيگِه كِه زَشْت وَ اَشكِر بَان، نِيلِ رُوخَانِه يِه جِي بِيرون بُوْمَن وَ اُون يَكِي گُونِيشَانِه وَر رُوخَانِه كَل بِيَاَسَن. ^٤ وَ اُون زَشْت وَ اَشكِر گُونِشَان، قَشَنگ وَ چَاقِ گُونِشَانِه بُخَارِدِن. اِيْمَا فِرْعُون بِيْدَار هَبَا. ^٥ وَ بَاز هَم بُخَاتِه وَ پَدِقِه دِيگِه خُوابِ مَيْن بَدِيِيَه كِه هَفْت تَا سَالِم وَ پُر بَار گَنْدُم خُوشِه اِيْتَا سَاقِه يِه سَر قَد كَشِيْنَن. ^٦ اِيْمَا، هَفْت تَا خُوشِه دِيگِه سَر بَكْشِيِيْن كِه نَازَك بَان وَ شَرَقِي گَرْم وَايِه جِي خُشَك هَبَا بَان. ^٧ وَ اُون هَفْت تَا نَازَكِ خُوشِه، هَفْت تَا سَالِم وَ پُر بَار خُوشِه رِه قُورْت هَدَن. اِيْمَا فِرْعُون بِيْدَار هَبَا وَ بَفْهَمِيْسِه كِه خُوابِ بَدِيِيَه. ^٨ صُب سَر، فِرْعُون پَرِيشَان بَا. پَس تَمَام مَصْر جَادُوگَرَان وَ حَكِيمَان خُودْشِه حَضُور دُخَانِيْسِه وَ خُودْشِه خُوابِ شَانِه اُوشَانِه وَسِين تَعْرِيف هَكْرُدِه، وَ لِي

هیچکی دَنبَا که بَتَانِه اوشانه فرعون و سنین تعبیر هکونه.

^۹ اَوَنوخت ساقیانِ رئیس فرعون باگوته: «امروز می خطا ره یاد بیاردم. وختی فرعون خودشه پاکارانِ جی خشم بیته و من و نانوائشانِ رئیس، دربارِ مُحافِظانِ رئیس زندانِ مینِ حَسبِ هَکُردِه. ^{۱۱} اما هر دُنا ایتا شو خوابِ بَدیبیم و اَمی هر گُدامه خوابِ خودشه تعبیر داشته. ^{۱۲} ایتا عبرانی جوانِ اوچه اَمی همره دبا که دربارِ مُحافِظانِ رئیس پاکار با. وختی اَمی خوابِ ره اونه ره اونه ره تعریف هَکُردیم، اون اونه اَمیره تعبیر هَکُردِه و هر گُدامه خوابِ ره طبقِ اونچه که بَدیه با تعبیر هَکُردِه. ^{۱۳} دُرس همونجور که اون اَمیره تعبیر هَکُردِه، اتفاقِ دَکته؛ مَن می کارِ سرِ وِگِرسَم و اون ایتا مَرَدایِ دارِ سرِ کشیده هبا.»

^۴ ایما فرعون برسانده تا یوسفِ اونه وَرجه بیارن. پَس زود اونه سیاه چالِ جی بیرون بیاردن. یوسفِ بعد از اینکه خودشه دیم بتراشییه و خودشه لواس ره عوض هَکُردِه، فرعونِ وَرجه بَشَه. ^{۱۵} فرعون، یوسفِ باگوته: «مَن خوابی بَدیبیم و هیچکی دَنبِه که بَتَانِه اونه تعبیر هکونه. ولی دربارِه تو بَشَنوَسَم که وختی ایتا خوابِ ره بَشَنئی، تانی اونه تعبیر هکنی.» ^{۱۶} یوسفِ فرعونِ جَوَابِ هَدَه: «این مَن نَبیم که تعبیر کائِم، ولی خُدا تی خوابِ تعبیر تره گونِه.» ^{۱۷} پَس فرعون، یوسفِ باگوته: «خوابِ مینِ بَدیبیم که نیلِ روخانه کلِ هیسبام ^{۱۸} که پدِقِه هفت تا قشنگ و چاق گُو روخانه یه جی بیرون بومَن و لله زار مینِ دبانِ واشِ بُخارَن. ^{۱۹} و بعدا هفت تا گُو دیگه بعد از اوشان بیرون بومَن که ضعیف و زشت و ایشکر بان. مَن تمامِ مصرِ مَلِکِ مینِ اینجور زشت گُو ندیه بام. ^{۲۰} و اُونِ ایشکر و زشت گونشان، هفت تا چاق گویی که اولِ بیرون بوما بان ره بخاردن. ^{۲۱} ولی حتی بعد از اینکه اوشانه بخاردن، اصلا معلوم نبا که اوشانه بخاردن، چون هنوز همونجور خوشانه اولِ مِثانِ زشت بان. ایما بیدار هبام. ^{۲۲} و باز هم ایتا دیگه خوابِ بَدیبیم که هفت تا برسیه و خُجیرِ گندُمِ خوشه ایتا ساقِه یه سر، سرِ کَشِنَن. ^{۲۳} بعد از اون، هفت تا خوشه دیگه سرِ بَکِشپینِ که بیسیه و نازک با، و شرقی گرم وایه جی خُشک هبا با. ^{۲۴} و اُونِ نازکِ خوشه شان، هفت تا خُجیرِ خوشه ره قورت هَدَن. مَن این ره جادوگرانِ باگوتَم، ولی هیچکی دَنبَا که بَتَانِه اوشانه تعبیر می و سنین باگو.»

^{۲۵} یوسفِ، فرعونِ باگوته: «فرعون هر دُنا خوابِ ایتا معنی دَنه. خُدا اونچه که خَبِه هکونه ره فرعونِ باگوته. ^{۲۶} هفت تا خُجیرِ گُو، هفت سال، و هفت تا خُجیرِ خوشه، هفت سال. هر دُنا خوابِ ایتا معنی دَنه. ^{۲۷} هفت تا ایشکر و زشت گُو که بعد از اوشان بیرون بومَن و هم هفت تا خالی خوشه که شرقی گرم وایه جی خُشک هبا با، هفت سال قحطیه. ^{۲۸} همونجور که فرعونِ باگوتَم، خُدا اونچه

که خَنِه هَکونه ره فرعون نشان هَده. ^{۲۹} آسِه هَفت سال مصر تمام ملک مین خیلی فراوانی هَنه، ^{۳۰} ولی بعد از اون، هَفت سال قحطی هَنه، و تمام فراوانی مصر ملک مین از یاد شونه و قحطی این ملک از بین برنه. ^{۳۱} و اون ملک مین فراوانی از یاد شونه، قحطی یه خاطری که بعد از اون هَنه، چون خیلی سخت بونه. ^{۳۲} و فرعون دُباره خواب بدیین معنی اینه که این کار از طرف خدایه و خُدا اونه به زودی انجام دَنه. ^{۳۳} پس آسِه فرعون باید ایّتا حکیم و عقل دار مردای ره پیدا هَکونه و مصر ملک اداره هَگردنه اونه هَده. ^{۳۴} فرعون هم باید زمین سر ماموران بَنه که هَفت سال فراوانی یه مین، یک پنجم از تمام مصر محصول جَم هَکونه. ^{۳۵} و تمام آذوقه ایی که سالهای فراوانی یه مین هَنه ره جَم هَکنن، گندم فرعون دستور جی امبار هَکنن که شهران مین خوراک دبو و اوشانه اوجه بدارن. ^{۳۶} این آذوقه باید مملکت وسین به خاطر هَفت سال قحطی ایی که مصر ملک مین هَنه امبار هبو، تا مملکت، قحطی یه خاطری از بین نَسو.

^{۳۷} راهی که یوسف باگوته فرعون و تمام اونه درباریان پَسند هَگردن. ^{۳۸} پس فرعون خودش درباریان باگوته: «تانیم این مردای یه مِثان گسی ره پیدا هَکونیم، مردی که خدای روح اونه مین دبو؟» ^{۳۹} ایما فرعون یوسف باگوته: «چون خُدا تمام ایشانه تره نشان هَده، پس هیچکی تی مِثان عقل دار و حکیم نیه. ^{۴۰} تره می سره یه مین همه کاره کاتم و تمام می مردم تی دستوری جی اطاعت کائن. و فقط من که سلطنت تخت سر نیشتم، تی جی سرترم.»

^{۴۱} پس فرعون یوسف باگوته: «پیش مصر تمام ملک تی دس هدم.» ^{۴۲} ایما فرعون خودش مچک خودشه انگوشت جی در بیارده و اونه یوسف انگوشت بَنه، و اون تن ایّتا گران گتان قوا دگرده و ایّتا گردنی یه طلا اونه گردن دیم هَده. ^{۴۳} و اون خودشه دومیان آراپه یه سر سوار هَگردیه، اون هر جا شونه با اونه پیش جار زنه بان: «زانو برنین!» فرعون اینجوری، مصر تمام ملک یوسف دس هَده. ^{۴۴} فرعون یوسف باگوته: «من فرعون هیسم، ولی بدون تی اجازه مصر تمام ملک مین هیچکی حق نداره حتی خودشه دس یا لنگ دراز هَکونه.» ^{۴۵} و فرعون یوسف اسم صفات فعنیح بَنه، و آسِنات فوطی فارع کيجا، که شهر اون کاهن با ره، اونه وسین بَرده. و یوسف مصر تمام ملک مین مشهور هبا.

^{۴۶} یوسف سی ساله با که مصر فرعون پادشاه خدمت در بوما. و یوسف فرعون ور جی بیرون بَشه و مصر تمام ملک مین گردنه با. ^{۴۷} هَفت سال فراوانی یه مین، زمین خیلی محصول هَده. ^{۴۸} یوسف تمام زمین شانه محصول که مصر هَفت سال فراوانی یه مین بدس بیارد با ره جَم هَگردیه، و شهران مین

آمبار هَگَرِدِه. اُون هر شَهَر دُور و اطرافِ مَحْصولِ همون شَهَر مَينِ آمبار کائبا. ^{۴۹} يوسِفِ دَرِيایِ وازیکِ مِثانِ خِیلیِ گَندَمِ آمبارِ هَگَرِدِه تا جاییِ که اوشانِ حسابِ هَگَرْدَنِ جیِ دَسِ بَکَشِيه، چون دِ نَبُونِه با اوشانِه حسابِ هَگَرْدَنِ.

^{۵۰} پيشِ آزونِ که قَحْطیِ بَرَسِه، اَسِناتِ فوطیِ فارَعِ کيچا، که شَهَرِ اُونِ کاهِنِ با، يوسِفِ وَسِينِ دُتا ریکا دُنیا بيارده. ^{۵۱} يوسِفِ خودشه گَتِ ریکایِ اِسْمِ مَنَسیِ بَنَه، چون باگوتِه: «خُدا تمامِ میِ سَخْتیِ و تمامِ میِ پیرِه سِرِه يه دِلِ تَنگیِ ره میِ یادِ جیِ بَبَرده.» ^{۵۲} اُونِ خودشه دُومینِ ریکایِ اِسْمِ اِفرايِمِ بَنَه، چون باگوتِه: «خُدا اُونِ مَلکِ مَينِ که سَخْتیِ بَکَشِيْمِ مَرِه تَمَرِ هَدَه.»

^{۵۳} وَ هَفْتِ سالِ فَرَاوانیِ مِصرِ مَلکِ مَينِ، تَمَامِ هَبا. ^{۵۴} وَ هَمونجورِ که يوسِفِ باگوتِه با، هَفْتِ سالِ قَحْطیِ شُرُوعِ هَبا. تمامِ اُونِ مَناطقِ ره قَحْطیِ بِيته، وَلیِ مِصرِ تمامِ مَلکِ مَينِ خوراکِ دَبا. ^{۵۵} وَخْتیِ مِصرِ تمامِ مَلکِ وَشَنایِ دَکَتَن، مَرْدُمِ خوراکِ وَسِينِ فِرْعونِ وَرِ بَشَن. فِرْعونِ تمامِ مِصرِ اَدَمَانِ باگوتِه: «يوسِفِ وَرَجِه بيشين، وَ اونچِه شَمِرِه گونِه ره هَکُنيد.» ^{۵۶} پَسِ اُونِ موقِه که تمامِ مَناطقِه ره قَحْطیِ بِيته با، يوسِفِ تمامِ آمبارشانه وا هَگَرِدِه، وَ گَندُمِ ره مِصرِيانِ روشينِه با، چون مِصرِ مَلکِ مَينِ بَدجورِ قَحْطیِ دَبا. ^{۵۷} اِينِ موقِه مَرْدُمِ از همه جا گَندُمِ هِيئَنِ وَسِينِ يوسِفِ وَرَجِه مِصرِ مَينِ بومَن، چون تمامِ اُونِ مَناطقِ ره بَدجورِ قَحْطیِ بِيته با.

۴۲

يوسِفِ خودشه اَداشانِ بَدِيه

^۱ وَخْتیِ يَاقوبِ خَبَردارِ هَبا که مِصرِ مَينِ گَندُمِ روشينِ، خودشه ریکاشانِ ره باگوتِه: «چَرِه هَمديگرِ نگاهِ کانيد؟» ^۲ وَ باز باگوتِه: «بَشَنوسَمِ که مِصرِ مَينِ گَندَمِ روشينِ. اوجِه بيشينِ وَ اَمیِ وَسِينِ گَندَمِ بَهينينِ تا زنده بمانيم وَ نَميريم.» ^۳ پَسِ دَه تا از يوسِفِ اَداشانِ بَشَن تا مِصرِ جیِ گَندَمِ بَهينن. ^۴ وَلیِ يَاقوبِ، بِنيامينِ، يوسِفِ اَداشِ اوشانه هَمَرِه رَوَانِه نَکوردِه چون باگوتِه نَکُنِه پَچیِ اونه سَرِ بيه. ^۵ پَسِ يَاقوبِ ریکا شانِ هَمِ بَقِيه مَرْدِمِ هَمَرِه مِصرِ مَينِ بومَن تا گَندَمِ بَهينن، چون کَنعانِ مَلکِ مَينِ هَمِ قَحْطیِ بوما با.

^۶ اَسِه، يوسِفِ مِصرِ حاکِمِ با. اُونِ با که تمامِ اُونِ مَلکِ مَرْدُمِ گَندُمِ روشينِه با. پَسِ يوسِفِ اَداشانِ بومَنِ وَ اونه پيشِ تَعظيمِ هَگَرْدَنِ. ^۷ يوسِفِ وَخْتیِ خودشه اَداشانِ بَدِيه اوشانه بَشَناختِه، وَلیِ اوشانه هَمَرِه ايتا غَرِيه يه مِثانِ رَفتارِ هَگَرِدِه، نُنْدیِ يه هَمَرِه اوشانه هَمَرِه گَبِ بَزَه وَ بَبُرسيه: «کوجِه يه جیِ بومين؟» اوشانِ باگَتَن: «کَنعانِ مَلکِ جیِ بوميمِ تا اَمیِ خوراکِ وَسِينِ گَندُمِ بَهينيم.» ^۸ هَر

چَن يوسِفِ خودشه آدشان بَشناخته، ولي اوشان اونه نَشناختِن. ^۹ اونوخت يوسف خوابهائي كه دربارہ اوشان بديہ بارہ خودشه ياد بياريده و باگوته: «شما جاسوسان! بومين تا امي ملك شناسايي هكُنيد.» ^{۱۰} يوسف باگتن: «آقا، اينجور نيہ! تي پاكاران بومِن تا خوشاينہ خوراك وسين گندُم بهيئن.» ^{۱۱} اما همه ايتا مرداي يه ريكائيم اما آماي راسگويي هيسيم؛ تي پاكاران هيچ وخت جاسوس نَبان.» ^{۱۲} يوسف اوشانه باگوته: «نه! شما بومين امي ملك شناسايي هكُنيد.» ^{۱۳} اوشان جواب هَدن: «اما، تي پاكاران دوازده تا آدشيم، ايتا مرداي يه ريكاييم گنعان ملك مين. اسه امي کوچ آدش الان امي پيره و رجه دره، و ايتا از امي آدشان هم د نيه.» ^{۱۴} ولي يوسف اوشان باگوته: «همون كه شمره باگوتم: شما جاسوسين! ^{۱۵} و اينجوري امتحان بونيد: يه جان فرعون قَسَم، تا شيمي کوچ آدش ايجه نيہ، ايجه يه جي بيرون تَشونين. ^{۱۶} شيمي مين ايتا ره برسائين تا شيمي آدشه ايجه بياره؛ شما بَقِيه زندان مين ماندنيد تا شيمي گب معلوم هبو و بيشم راس گونين يا نه. و الا، يه جان فرعون قَسَم كه جاسوسين.» ^{۱۷} يوسف سه روز تمام اوشانه با هم زندان مين توواده.

^{۱۸} و سَوَمين روز يوسف اوشانه باگوته: «اينه كه گوتم ره انجام هدين تا زنده بمانيد، چون من خدای جي ترسيم: ^{۱۹} اگه شما راس گونين، ايتا از شما آدشان زندان مين كه شما درين زنداني بمانه و شما بَقِيه بيشين و شيمي خانواده يه وسين كه و شنائين گندُم بيرين. ^{۲۰} ولي بايد شيمي کوچ آدشه مي و رجه بيارين تا شيمي گب ثابت هبو و تميرين.» پس اينجور هكردن. ^{۲۱} و همدیگر باگتن: «راس راسي كه اما در مورد امي آدش تقصير كاريم. چون اون موقه كه اون امره التماس كانيا، اونه التماس گوش نديم. اسه خودمان اين وضع دچار هبيم.» ^{۲۲} رُوبين جواب هَدَه: «مگه شمره نگوتم اون ريكاي همره اينجور نكُنين گناه داره؟ ولي نَشنوسين! حالا بايد اونه خون وسين حساب پس هديم.» ^{۲۳} اوشان ندانسن كه يوسف اوشانه گب فهمينه، چون ايتا مترجم اوشانه مين دبا. ^{۲۴} ايما يوسف اوشانه ور جي بيرون بَشَه و برمه هكُرده. و اوشانه و رجه و گرسنه و اوشانه همره گب بَرَه. ايما اوشانه مين شمعون بگيته و اوشانه چشم و رجه زندان مين توواده. ^{۲۵} ايما دستور هَدَه تا اوشانه گال ره گندُم جي پُر هكُنن، و اوشانه پول اوشانه خرجين مين بنن و اوشانه راه خرد و خراك هَدن. و اوشان تمام اين كاران ره اوشانه وسين هكردن.

^{۲۶} ايما اوشان گندُم خوشاينه خر سر بار هكردن و اوچه يه جي بنن. ^{۲۷} وختي كه استراحت وسين بياسن، ايتا از اوشان خودشه خرجين وا هكُرده تا خودشه خر خوراك هده، بدييه كه اونه پول خرجين مين دره. ^{۲۸} پس خودشه آدشان

باگوته: «می پول مَره پَس هَدَن؛ می پول ایجه می خُرچین مین دَره.» پس اوشانه دل تَرس جی تپ تپ دَکته و لَرز هَمَره هَمدیگر بیشین، باگتن: «این چه بلائیئه که خُدا آمی سَر دَره هارنه؟»

^{۲۹} وختی گنعان مِلک مین خوشانه پیر وَرجه وَگَرَسَن، تمام هر چی اتفاق دَکِت باره، اونه و سین تعریف هَکُردَن باگتن: ^{۳۰} «اون مردای که اون مِلک حاکم، آمی هَمَره تُندی یه هَمَره گَب بَزَه و خیال هَکُردِه اما جاسوسی یه و سین اوچه بَشیم. ^{۳۱} ولی اما اونه باگوتیم: ”اما آدمای راسگویی هیسیم و هیچ وخت جاسوس نَبیم. ^{۳۲} اما آمی پیره دوازده تا آداشیم. ایتا از اما دِ دَنیه و آمی کوچ آدش اَلَن آمی پیره وَرجه گنعان مِلک مین دَره.“ ^{۳۳} ایما اون مردای که اون مِلک حاکم با، امره باگوته: ”از ایجه فَهَمَنَم که راس گونین، ایتا از شیمی آداشان می وَرجه بنین بُمانه و بقیه گَنذُم هَگیرین و شیمی خانواده یه وَرجه که و سَنایین بیشین. ^{۳۴} ایما شیمی کوچ آداشه می وَرجه بیارین تا بدائِم که جاسوس نَبین و راس گونین. ایما شیمی آداشه شِمِرِه پَس دَنَم و تانین این مِلک مین ماملِه هَکُنید.“»

^{۳۵} وختی اوشان خوشانه خُرچینشانه خالی کانه بان، بدیین که هر گُدامه پول اونه خُرچین مین دَره! وَختیکه اوشان و اوشانه پیر پول کیسه شانه بدیین بَتَرَسین. ^{۳۶} وَ اوشانه پیر یَعقوب اوشانه باگوته: «شما می وَچه یه داغ می دِل سَر بَنین. یوسف دِ دَنیه، شَمعون دِ دَنیه، وَ اَلان هَم خَنید بِنیامین بَیرین. تمام ایشان می سَر بوما.» ^{۳۷} ایما رثوبین خودشه پیر باگوته: «آگه اونه تی وَرجه وَنَگَرَدانَم می هر دُتا ریکا ره بَکوش. اونه می دَس بَسپار و من اونه باز هَم تی وَرجه وَگَرَدانَم.» ^{۳۸} ولی یَعقوب باگوته: «می ریکا شیمی هَمَره اوچه نَبینه؛ چون اونه آدش بَمَرده و فقط اون بُمانسَه. آگه این سَفَر مین که شونید پچی هَبو، مَنه پیر مَرِد غُصَه یه هَمَره گور مین نَبین.»

۴۳

آداشان دُومین سَفَر به مصر

^۱ اَقطی هَمینجور گنعان مین بیشتر بونه با. ^۲ وختی تمام گَنذُمی که مصر جی بیارد بان ره بُوخاردَن، اوشانه پیر اوشانه باگوته: «باز هَم بیشین و یگم خوراک آمی و سین بهینین.» ^۳ ولی یهودا اونه باگوته: «اون مردای تأکید هَمَره امره هُشدار هَدَه، باگوته: ”آگه شیمی آدش شیمی هَمَره دَنیو، مَره نَبین.“ ^۴ آگه آمی آدش آمی هَمَره بَرسانی، شونیم و تی و سین خوراک هینیم. ^۵ ولی آگه اونه نَرسانی، نَشونیم، چون اون مردای امره باگوته: ”آگه شیمی آدش شیمی هَمَره

دَبُو، مَرَه نِينين.»^۶ يَعْقوب باڳوته: «چرا مَرَه بَدِي هَگَردين و اون مَرَدای رِه بَگوتی که ايتا ديگه آدَش دارين؟»^۷ اوشان باڳئن: «اون مَرَدای دَقَت هَمَرَه دَر باره آما و آمی فک و فامیلان آمی جی بئرسِيه و باڳوته: ”شیمی پير هَلَه زنده هيسه؟ آدَاشه ديگري هَم دارين؟“ آما اونه سوآلا رِه جَوَاب هَدِيم. آز كوچه دانسيَم گونه شیمی آدَاشه ايجَه بيارين؟»^۸ يَهُودا خودشه پير يَعْقوب باڳوته: «ريكاره می هَمَرَه بَرسان که وَرسيم و ببشيم، تا زنده بمانيم و نه آما بَميريم، نه تو و نه آمی وَچَه هان. ^۹ مَن اونه سلامتِي رِه ضِمانت کائِم. اونه می جی بَخاه. آگه اونه تی وَرجه وَنَگَر دانَم و تی وَرجه نيار دَم، اونه تَقصير تا آبد می گَر دَن دَبُو. ^{۱۰} چون آگه اَنَقَدَر مَثَل نُکانه بيم، تا آلان دو گش شونه بيم و هِنه بيم.»

^{۱۱} ايمَا اوشانه پير يَعْقوب اوشانه باڳوته: «آگه راه ديگري دَنِيه، پس اين کار هَگَنيد: زَمين خُجير تَرين مَحصول جی شیمی کيسه يه مِين بَنين، يه ميثَقلي گتيرا و يه ميثَقلي عَسَل و خوش بو عَطَر و مَر و پستَه و بادام هم اُون مَرَدای يه وَسِين هَدِيه بَبرين. ^{۱۲} شیمی هَمَرَه دو برابر پول بَبرين، و پولی که شیمی خُرچين مِين دَبَا رِه اونه پَس هدين. شايد اِشْتِياه هَبَا بو. ^{۱۳} وَرسين شیمی آدَش رِه هَم هَگيرين و اُون مَرَدای يه وَرجه وَگَردين. ^{۱۴} خُدای قَادِر مُطَلَق اُون مَرَدای يه دِل رَحَم بياره تا شیمی اُون ايتا آدَش و بنيامين شیمی هَمَرَه بَرسانه. وَلی آگه خَنه می وَچَه هان داغ می دِل بمانه بَنِي بمانه.»^{۱۵} پَس اوشان هَدِيه و دو برابر پول و بنيامين رِه هَم خوشانه هَمَرَه بِيَتَن و وَرَسَن مِصر سَمَت بَشَن، و يوسِف وَرجه بِياسَن.

^{۱۶} وَختی يوسِف بنيامين اوشانه هَمَرَه بَدِيه خودشه سِره يه پيشكار باڳوته: «اين مَرَدِكان رِه سِره بَبر و ايتا حيوان سَر بَبين و اونه آماده هَگَن، چون اوشان ظُهر می هَمَرَه غذا خارَن.»^{۱۷} اُون مَرَدای هَمونجور که يوسِف اونه باڳوته با هَگَرده، و اُون مَرَدِكان رِه يوسِف سِره بَبرده. ^{۱۸} وَلی يوسِف آدَاشان آز اينکه اوشانه يوسِف سِره بَبر دَن بَتَرسين، چون خوشانه هَمَرَه باڳئن: «آمره به خاطر پولی که اُولين دفعه آمی خُرچين مِين بَن با اينجه بيارده تا آمره حَمَله هَكونه و گِرفتار هَكونه و آمره خودشه بَرده هَكونه و آمی خُرشان رِه هَم هَگيره.»^{۱۹} پَس اوشان يوسِف سِره يه پيشكار وَرجه بَشَن و سِره يه دَر وَرجه اونه هَمَرَه اينجور گَب بَزَن: ^{۲۰} «ای آقا، آما اُولين گش خوراک بَهين سِين ايجَه بوميم. ^{۲۱} وَلی وَختی اوچه ابي که خَسيم استراحت هَگَنيم آمی خُرچينشانه وا هَگَرديم، هر کُدام آمی پول همون قَدَر که شِمَره هَدَه بيم خُرچين مِين پيدا هَگورديم. آسيه اونه پَس بيارديم. ^{۲۲} وَ بيشتر هَم پول بيارديم تا خوراک بَهينيم. نَدانيم کی آمی پول آمی خُرچين مِين بَنه.»^{۲۳} اُون باڳوته: «سَلَامَت بمانيد؛ تَرسين. شیمی خُدا

و شیمی پیره خُدا اُون پُولِ شیمی و سَین خُرَجین مَین بَنه، چون شیمی پُول می دَس بَرسیه.» ایما شَمعون اوشانه ور بیرون بیارده. ^{۲۴} اُون مَرْدای اوشانه یوسفِ سیره بَیرده و اوشانه اُو هَدَه تا خوشانه لَنگِ بَشورن و اوشانه خَرشان ره هَم واش هَدَه. ^{۲۵} و اوشان خوشانه هَدیه شان ره آماده هَگَرْدَن تا ظَهر سَر که یوسف هَنه اونه هَدَن، چون بَشوَسَن که اوجه عَذا خارَنن.

^{۲۶} وختی یوسف سیره بوما، هَدیه شان که خوشانه هَمَره داشتِن ره اونه وَرجه سیره مَین بیارِین، و اونه پیش تَعظیم هَگَرْدَن. ^{۲۷} یوسف اوشانه حالِ بَیرسیه، باگوته: «شیمی پیر سلامت، همون پیر مَرْدی که اونه گِب زنه بَین؟ هَله اُون زنده هیسه؟» ^{۲۸} اوشان باگُتَن: «تی پاکار آمی پیر، زنده و سلامت.» و خوشانه سَر وَل هَگَرْدَن و تَعظیم هَگَرْدَن. ^{۲۹} و یوسف سَر بُلند هَگَرْدِه و خودشه آداس بنیامین، که اوشانه مَار یکی با ره بَدییه، و بَیرسیه: «این همون کوچ آداسه که اونه باره مَره باگوتید؟» و بنیامین باگوته: «می ریکا، خُدا تیره بَرگت هَدَه.» ^{۳۰} یوسف که خودشه آداسه بَدیینِ جی خِیلی ناراحت هَبا با، عجله هَمَره بیرون بَشَه تا یجا پرمه هَگَرْدَن و سَین پیدا هَکونه. پَس خودشه اُتاقِ مَین بَشَه و اوجه پرمه هَگَرْدِه. ^{۳۱} ایما خودشه دیم بَشورده و بیرون بوما و هَمونجور که خودشه جُلوه داشته، باگوته: «عَذا بیارین.» ^{۳۲} یوسف و سَین سیفا عَذا بَنن، و اوشانه و سَین سیفا، اُون مِصریان که اونه هَمَره عَذا خارِدن و سَین هَم سیفا، چون مِصریانِ عِبرانیانِ هَمَره عَذا نُخارِدن و اوشانه هَمَره عَذا بُخارِده بَد دانیسَن. ^{۳۳} و یوسف آداسان از گت تا کوچک اونه پیش بَنیشتَن، طَبق اوشانه سین، و اوشان تَعَجِب هَمَره هَمدیگرِ بَیشین. ^{۳۴} چون اوشانه سَهَم یوسفِ سَفَره یه جی دَنه بان، ولی بنیامین سَهَم پنج برابر بقیه یه جی بیشتر با. پس اوشان اونه هَمَره بُخارِدن و کیف هَگَرْدَن.

۴۴

یوسف خودشه آداسان امتحان کانه

^۱ ایما یوسف خودشه سیره یه پشکار دَسْتور هَدَه، باگوته: «این مرداکان خُرَجینه تا اوجه ایی که بَتَین بَیرن آذوقه یه جی پُر هَگَن و هَر گُدامه پُول اوشانه خُرَجین مَین بَنی. ^۲ ایما می جام، همون نُقره ایی جام ره، کوچیکترین آداسه خُرَجین مَین بَنی، اونه گَندمُ پُولِ هَمَره.» پشکار اونچه که یوسف اونه باگوته باره، هَگَرْدِه. ^۳ صُبج وختی هَوا روشن هَبا، اُون مَرِدکانِ اوشانه خَرشانه هَمَره راهی هَگَرْدَن. ^۴ ولی هَله شَهر جی دور نَبا بان که یوسف خودشه سیره یه پشکار باگوته: «وَرَس و اُون مَرِدکان دُمبال بوشو، وختی اوشانه بَرسیه

ای، اوشانه باگو: ”چرا خوبی یه جواب بدی یه همره هدین؟“ مگه این همون جامی نیه که می آقا اونه همره نوش کانه و اونه همره فال گیرنه؟ شما این کار همره بد کاری هگردین.“»

٧ وختی پشکار اوشانه برسپه، همین گبان ره اوشانه بزّه. ٧ ولی آداشان اونه باگتن: «چرا آمی آقا اینجور گونه؟ خدا نکئه، اما تی پاکاران اینجور کاری هگردیم بی! ٨ اما حتی پولی که می خرجین مین پیدا هکوردیم ره کنعان ملک جی تره وگرداندیم؛ پس چطور ممکنه تی آقايه سیره یه جی نُقره یا طلا بدریم؟ ٩ جام هر کس ور پیدا هکوردی اونه بکوش، و اما بقیه هم آقايه پاکار بونیم.» ١٠ پشکار باگوته: «خیلی خوب، همینجور که گونی هبو. جام هر کس ور دبا، اون می پاکار بونه و شما بقیه بی تقصیرین.» ١١ پس هر گدام از اوشان عجله یه همره خوشانه خرجین زمین سر بنن و هر گدام خوشانه خرجین وا هگردن. ١٢ ایما اون گت آدشه خرجین جی شروع به بگرسن هگرده تا کوچ آدشه برسپه. و جام بنیامین خرجین مین پیدا هکورده. ١٣ ایما اوشان ناراحتی یه جی خوشانه پیرن ره چر هندن و هر گدام خوشانه خر بار هگردن و شهر سمت وگرسن.

٤ وختی که یهودا و اونه آداشان یوسف سیره بومن، یوسف هله اوجه دبا. اوشان اونه پیش زمین سر بگتن. ٥ یوسف اوشانه باگوته: «این چه کاری با هگردین؟ مگه ندانین که می مثن آدم تانه فالگیری یه همره همه چیزه بفهمه؟» ٦ یهودا جواب هده: «آمی آقا ره چه باگویم، و چه جوابی هدیم؟ چطور می بی گناهی ره ثابت هکنیم؟ خدا تی پاکاران تقصیر بفهمسته. آسه اما می آقايه پاکار بونیم، هم اما، هم اونی که جام اونه جی پیدا هکوردین.» ٧ ولی یوسف باگوته: «خدا نکئه من اینجور کاری هکنم! فقط اونیکه جام اونه ور پیدا هبا می پاکار بونه. بقیه شما سلامتی همره شیمی پیره ورجه وگردین.»

٨ ایما یهودا اونه ورجه بته و باگوته: «می آقا، خواهش کانم بنی تی پاکار یچی تره بگو. و می جی عصبانی نبو، چون تو خد فرعون مثن هیسی. ٩ می آقا خودشه پاکاران جی بپرسپه: ”پیر یا آدش دارین؟“ ١٠ و اما می آقاره جواب هدیم: ”اما ایما پیر پیر داریم، و ایما جوان آدش که اونه پیری یه دوره یه وچئه. اون ریکای آدش بمرده و اون خودشه ماره تنها ریکائه که بمانسه، و اونه پیر اونه دوس داره.“ ١١ ایما تی پاکاران باگوتی: ”اونه می ورجه بیارین تا می چشم همره اونه بینم.“ ١٢ و اما می آقاره باگوتیم: ”اون ریکا نئانه خودشه پیر ول هکونه، چون آگه خودشه پیر ول هکونه، اونه پیر میرنه.“ ١٣ ولی تو تی پاکاران باگوتی: ”تا شیمی کوچ آدش شیمی همره نیارین، دمره نینین.“

^{۲۴} وختی تی پاکار، امی پیره وَرجه بَشیم، اونچه امی آقا اَمَره باگوته باره اونه باگوتیم. ^{۲۵} ایما امی پیر باگوته: «باز هم وَگردین و یگم اذوقه اَمَره بهینین.» ^{۲۶} ولی اَمَا باگوتیم: «نَتانیم بیشیم. فقط اَگه امی کوچ اَداش امی هَمَره بیه، شونیم. چون نَتانیم اون مَرَدای ره بِنیم، مَگه اونکه امی کوچ اَداش امی هَمَره دَبو.» ^{۲۷} ایما تی پاکار امی پیر اَمَره باگوته: «دانید که می زنا دُتا ریکا می وسین دُنیا بیارده. ^{۲۸} ایتا آز اوشان می وَر جی بَشه و باگوتَم: 'حتما وَحشی جیوانان اونه بُخاردن.' وَ آز اون موقه د اونه نَدبیم. ^{۲۹} اَگه این ایتا ره هَم می جی هَگیرین و بلایی اونه سر بیه، مَنه پیرمَرِد غُصّه یه هَمَره گور مین نَنین.» ^{۳۰} پَس اَگه اَلان تی پاکار امی پیره وَرجه وَگردیم، وَ این جَوان امی هَمَره دَبو، وَ اَگه می پیر که اونه جان این ریکای جان دَبِسّه هیسّه، ^{۳۱} بینه که ریکا دَنیه دَرجا میرنه. وَ تی پاکاران خوشانه پیرمَرِد پیر غُصّه یه هَمَره گور مین خَن بَنن. ^{۳۲} تی پاکار خودشه پیره وَرجه این جَوان سلامتی ره ضَمانت هَگَرَدَم، باگوتَم: «اَگه اونه تی وَرجه وَنِگَرَدانَدَم، اونه تَقصیر تا اَخر عُمر می گَرَدن دَبو!» ^{۳۳} پَس اَلان خواهش کانم من تی پاکار بجای این جَوان بُمانم و می آقابه پاکار هَبوم، وَ اون جَوان خودشه اَداشان هَمَره وَگَرده. ^{۳۴} چون چطور تانم می پیره وَرجه وَگَرَدَم اَگه این جَوان می هَمَره دَبو؟ مَن نایه بدیین بلایی که می پیره سر خَنه بیه ره نِدارم.»

۴۵

یوسف خودشه اَداشان گونه مَن کیم

^۱ وَ یوسف نَتانِسّه اوشانه پیش که اونه وَرجه هیسبان خوشتره بَداره، وَ فریاد هَمَره باگوته: «هَمه ره می وَر جی بیرون هَکنید!» پَس اون موقه که یوسف خودشه اَداشان باگوته مَن کیم، هیچکی اوچه دَببا. ^۲ وَ جوری بُلند پَرِمه هَگَرده، مِصریانی که اونه سِرّه یه مین دَبان بَشَنوسَن. وَ این خَبَر فرعون سِرّه یه اَدمان گوش بَرسیه. ^۳ یوسف خودشه اَداشان باگوته: «مَن یوسفم! می پیر هَله زنده یه؟» ولی اونه اَداشان نَتَنَسَن اونه جَواب هَدن، چون یوسف جی بَترسیه بان. ^۴ ایما یوسف خودشه اَداشان باگوته: «می نَزیکی بیئین.» اوشان هَم نَزدیک بومَن. ایما باگوته: «مَن یوسفم، شیمی اَداش، هَمونی که اونه مِصریان ره بروتین! ^۵ وَ اَسه پَریشان نَبین، وَ آز این که مَره ایجه بروتین شیمی جی عصبانی نَبین، چون خُدا مَره پیشتر بَرسانده تا مَرَدمان جان جَفظ هَگَنَم. ^۶ چونکه هَمین اَلان هَم دو سالیه که قَحطی این مَلک بیتّه و تا پَنج سال دیگه هَم نه کاشتن دَرکاره و نه دِرو هَگَرَدن. ^۷ ولی خُدا مَره پشتتر از شُما بَرسانده تا

شیمی و سین زمین مین نسلی بجا بنه و شیره سالای سال زنده بداره. ^۸ پس این شما نین که مره ایجه برساندین بلکه خدا با. اون مره فرعون پیر و اونه سیره یه تمام آدمان آقا و تمام مصر ملک حاکم هگرده. ^۹ آسه عجله هکنید و می پیره و رجه بیشین، اونه باگوید: «تی ریکا یوسف اینجور گونه: خدا مره تمام مصر حاکم هگرده. مثل نکن و می و رجه بیه. ^{۱۰} تو و تمام تی و چه هان و نوه شان و تمام تی گله و رمه و هر چی که داری، جوشین منطقه یه مین بمان تا می نژیکی دبی. ^{۱۱} اوچه تی و سین تهیه دینم، چون هله پنج سال قحطی یه جی بمانسه. نکنه تو و تی سیره یه آدمان و تمام تی گس و کار فقیر هبین.» ^{۱۲} آلان شما شیمی چشم همره دینین و می آدش بنیامین هم دینه که راس راسی این مئم که شیمی همره گب رنم. ^{۱۳} پس می پیر تمام حرمتی که مصر مین دارم و هر اونچه ایی جی که بدین خبر هدین. و هر چه زودتر می پیر ایجه بیارین.» ^{۱۴} ایما یوسف، خودشه آدش بنیامین کسه بیته و همدیگر همره برمه هگردن. ^{۱۵} و یوسف تمام خودشه آدشان خوش هده و برمه هگرده. ایما اونه آدشان اونه همره گب بزَن.

^{۱۶} وختی فرعون کاخ خیر برسیه که یوسف آدشان بومن، فرعون و تمام اونه درباریان همه خوشحال هبان. ^{۱۷} فرعون یوسف باگوته: «تی آدشان باگو: «اینجور هکنید: شیمی حیوانان بار هکنید و کنعان ملک مین وگردین، ^{۱۸} و پیر و شیمی سیره یه آدمان هگیرین می و رجه بیین. مصر خجیرترین زمین ره شیره دنم تا اونه فراوانی یه جی بخارین.» ^{۱۹} و تو یوسف مأموری که اوشانه باگوی: «اینجور هکنید: شیمی زناکان و کوچ و چه هان و سین مصر جی آرايه هگیرین و شیمی پیر هگیرین و بیین. ^{۲۰} شیمی اسباب و آتایه یه دربن نین، چونکه تمام مصر خجیرترین ملک شیمی شینه.»

^{۲۱} پس یعقوب ریکاشان اینجور هگردن: طبق فرعون دستور، یوسف اوشانه آرايه و راه خرد و خراک هده. ^{۲۲} هر گدام از اوشانه دس لواس نو هده، ولی بنیامین سیصد مئقال نقره و پنج دس لواس هده. ^{۲۳} و خودشه پیر و سین هم ایشان ره برسانده: ده تا خر که مصر خجیرترین کالا اونه سر دبا، و ده تا ماده خر که اونه سر گندم و نان و خودشه پیره راه خرد و خوراک با دبا. ^{۲۴} ایما یوسف خودشه آدشان روانه هگرده و اوشان رفتن موقه اوشانه باگوته: «راه مین همدیگر همره دعوا نکنین!»

^{۲۵} پس اوشان مصر جی بیرون بومن، خوشانه پیر یعقوب و رجه گنعان ملک بشن. ^{۲۶} و خوشانه پیر باگتن: «یوسف هنوز زنده هیسه! اون تمام مصر حاکم.» ایما یعقوب دل ضعف هگرده، چون اوشانه گب باور نگرده. ^{۲۷} ولی وختی تمام گبایی که یوسف اوشانه باگوته با ره پیره و سین باگتن، و آرايه هابی که یوسف

اونه بیاردنِ وسین برسانده باره بدییه، اوشانه پیر یعقوب باز هم جان بیته. ^{۲۸} و
یعقوب باگوته: «این می وسین بسته که می ریکا یوسف زنده هیسه. شوئم و پیش
از بمردن اونه دینم.»

۴۶

یعقوب سفر به مصر

پس یعقوب هر چی داشته یه همزه کوچ هگرده، به بئرشبع برسیه، و
خودشه پیر اسحاق خدای وسین قربانی ها هده. ^۲ و خدا شویه رویاهیه مین
یعقوب ظاهر هبا و باگوته: «یعقوب! یعقوب!» جواب هده: «بفرما در خدمت
درم!» ^۳ خدا باگوته: «منم خدا، تی پیره خدا. مصر رفتن جی تیرس، چون اوچه
تیره گت قوم کانم. ^۴ من خودم تی همزه مصر سمت هنم، و حقیقتن من خودم باز
هم تیره وگرداندیم. و یوسف تی بمردن موقه تی چشم دبیندنه.»

^۵ ایما یعقوب بئرشبع جی راهی هبا، و یعقوب ریکاشان خوشانه پیر و وچه
هان و خوشانه زناکان ره آراپه یه همزه که فرعون اونه بیاردنِ وسین برسانده
با، بپردن. ^۶ و گله و تمام اموالی ره که گنعان ملک مین جم هکرده بان خوشانه
همزه بیتن و یعقوب و تمام اونه نسل مصر سمت بئن. ^۷ یعقوب خودشه
ریکاشان و خودشه کیجاشان و ریکا نوه شانیه خودشه همزه بپرده، اون تمام
خودشه نسل خودشه همزه مصر سمت بپرده.

^۸ تمام اوشانی که یعقوب همزه مصر سمت بئن، اوشانی که اونه نسل جی
بان، بجز اونه عروسان سر جم شصت و شش نفر بان. ^{۲۷} یوسف وسین هم دنا
ریکا مصر مین دنیا بوما. پس یعقوب نسل که مصر سمت بئن، سر جم هفتاد
نفر بان.

^{۲۸} یعقوب، یهودا ره خودشه جی پیشتر یوسف ورجه برسانده تا جوشن راه ره
اوشانه نشان هده. و جوشن ملک مین برسیین. ^{۲۹} ایما یوسف خودشه آراپه ره
حاضر هگرده تا جوشن سمت، خودشه پیر یعقوب پیشواز بوشو. یوسف وختی
خوشه پیر بدییه اونه گشه بیته و خیلی زمان برمه هگرده. ^{۳۰} یعقوب یوسف
باگوته: «آسه د حاضریم بمیرم، چونکه می چشم تیره بدییه و دائم حالا زنده
ایی.» ^{۳۱} اون وخت یوسف خودشه آدانشان و خودشه پیره سیره یه آدمان باگوته:
«آسه شوئم تا فرعون خبر هدم باگوم: ”می آدانشان و می پیره سیره یه آدمان که
گنعان ملک مین دبان می ورجه بومن. ^{۳۲} اوشان گالش و گوئسند چرانند، و گله
شان و رمه شان و هر چی که دارن ره خوشانه همزه بیاردن.“ ^{۳۳} وختی که
فرعون شمره خودشه حضور دُخانیسه و بئرسیه: ”شیمی کار چیه؟“ ^{۳۴} باگوئید:

”آما تي پاڪاران آڙ جَوَانِي تا اَلآن گُوَسَنَد چِرَانِي هَگَرْدِيم، هَم اَمَا و هَم اَمِي اَجْداد،“ تا جوشن مَلِكِ مَيِّن بُمَانِيد، چُون مِصرِيَان گَالِشَانِ جِي بِيزار بان.»

٤٧

اَپس يوسيف فرعون ديدار بَشَه و اونه باگوتَه: «مِي پير و آداسان خوشانه گَلَه و رَمَه يه هَمَرَه و هر چي دارن گنعان مَلِكِ جِي بومَن و اَلآن جوشن مَنطَقَه يه مَيِّن دَرَن.»^٢ اُون خودشه آداسان مَيِّن جِي پَنج نَفَر بَيْتَه و اوشانه فرعون وَرَجَه بَبَرَدَه.^٣ فرعون اونه آداسان جِي بپُرسِيَه: «شيمي كار چيه؟» اوشان فرعون جَوَاب باگُتَن: «تي پاڪاران گَالِشِن، هَمونجور كه اَمِي اَجْدَا هَم بان.»^٤ هَمِينجور هَم فرعون باگُتَن: «اما بوميم اين ملك مَيِّن دَبِيم، چونكه تي پاڪاران گَلَه شانَه وَسِين اَلوم دَنِيَه، چون گنعان مَلِكِ مَيِّن بَدجور قَحطِي بوما. اَسِيَه خواهش كانيم بَنِي تي پاڪاران جوشن مَنطَقَه يه مَيِّن بمائِن.»^٥ فرعون، يوسيف باگوتَه: «اَسِيَه كه تي پير و آداسان تي وَرَجَه بومَن،^٦ مِصرِ مَلِكِ تي اِختِيَارِ دَرَه؛ تي پير و آداسان خُجِيرَتَرِين جاي اين ملك مُسْتَقَر هُكُن. بَنِي جوشن مَيِّن بمائِن. وَ اَگَه اوشانه مَيِّن اَدَمَاي قابلي اِشناسِنِي اوشانه مِي گَلَه شانَه سَر هَم بَنِي.»

^٧ اُون وَخْت يوسيف خودشه پير يَعقوبِ فرعون وَرَجَه بيارِدَه و يعقوب فرعون بَرَكْت هَدَه.^٨ فرعون اونه جِي بپُرسِيَه: «چِن سال تي عَمَرِي جِي بُوگَدَشْتَه؟»^٩ وَ يَعقوبِ فرعون باگوتَه: «مَن صَد و سِي سال دارم. مِي سالهاي عُمَرِ كَم با و سَخْتِي يه هَمَرَه بُوگَدَشْتَه، وَ مِي اَجْدَادِ قَدَرِ عُمَرِ نَكُرَدَم.»^{١٠} اِيما يَعقوبِ فرعون بَرَكْت هَدَه و اونه وَرَجِي بيرون بَشَه.^{١١} اِيما يوسيف اونجور كه فرعون دَسْتور هَدَه با، خودشه پير و آداسان جا هَدَه و مِصرِ خُجِيرَتَرِين مَلِكِ كه رَمَسِيَسِ مَنطَقَه يه مَيِّن بارَه اوشانه هَدَه.^{١٢} وَ خودشه پير و آداسان و تمام اونه پيرَه سِرَه يه اَدَمَان وَسِين، طَبِقِ اوشانه نان خار، خوراك فَرَاهَم هَگَرَدَه.